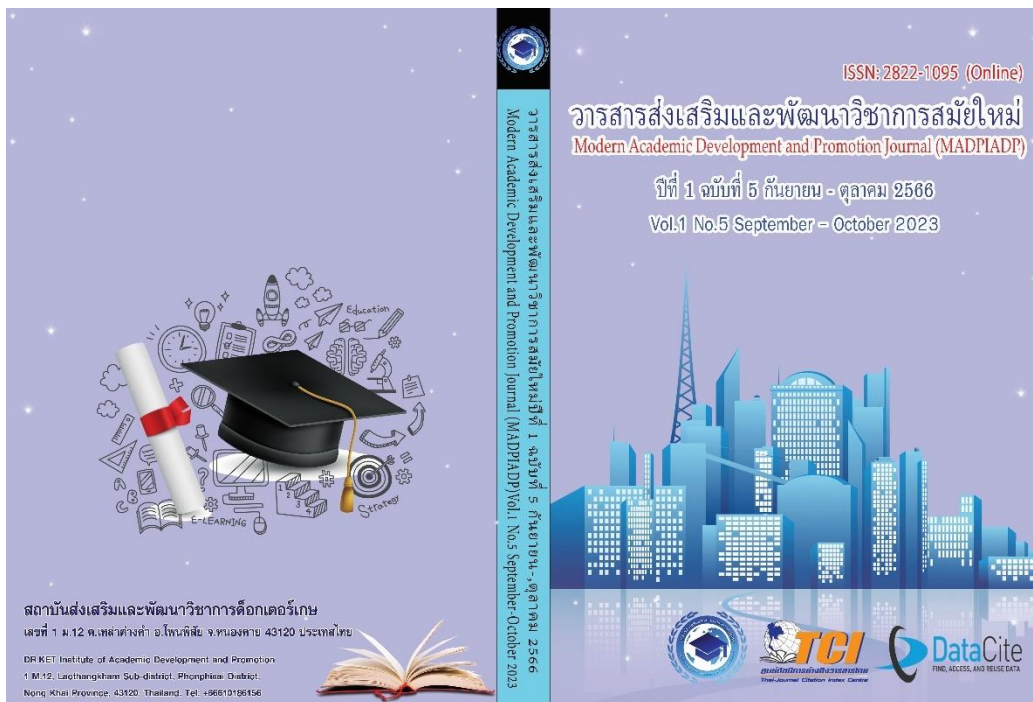

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

Modern Academic Development and Promotion Journal

ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 (กันยายน - ตุลาคม 2566)

Vol 1 No.5 (September - October 2023)

ISSN : 2822-1095 (Online)

_ * ***** _

📖 วัตถุประสงค์

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความหนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เจ้าของ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดีออกเตอร์เกซ เลขที่ 1 หมู่ที่ 12 ตำบลเหล่าต่างคำ

อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย 43120 โทร 061-0186156, 082-9356452

E-mail : journalacademicpromotion@gmail.com

ที่ปรึกษา

รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

E-mail: zumsa_17@hotmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9833-4759>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=Ex2SJ-8AAAAJ&hl=th>

บรรณาธิการ

ดร.เกษภา ผาทอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ, ศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. อีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัช ด้วงทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปันตบแต่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินิจ ฝาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พระมหาจันทน์ ผมไผ่, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.ภูษิต ปลัณรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.เรียงดาว ทวะชาติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระมหาฐิติวัตร หมั่นกิจ, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระครูธรรมศุท, ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

 ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

วรรณภา บุปผาโสภา

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานิชาการต๋อกรเตอรืเกอช

 ฝ่ายประสานงานและจัดการ

วรรณภา บุปผาโสภา

โทร.061-0186156, Line ID: Ketsada11

e-mail: ketsada.iadp@gmail.com

 ฝ่ายกฎหมาย

นายชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

 พิสูจน์อักษร

สมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

 ออกแบบปก

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์

นักวิชาการอิสระ

จัดรูปเล่ม

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

พิมพ์ที่

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ เป็นฉบับที่ 5 ประจำปีพุทธศักราช 2566 มีจำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 5 เรื่อง เป็นบทความวิจัยทั้งหมด จำนวน 5 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับทุกระดับ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ ขอขอบคุณผู้นิพนธ์บทความ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(ข)
สารบัญ	(ง)

การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้จนของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย	1-16
---	------

DRIVING SMES AND STARTUPS USING IN INNOVATION TO SOLVE PEOPLE'S POVERTY IN THE UPPER NORTHEASTERN REGION OF THAILAND

บุญเพ็ง สิทธิวงษา, กนกอร บุญมี และ บุญช่วย กิตติวิชญกุล

การศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยตามหลักทศพิธราชธรรม	17-32
--	-------

AN ANALYTICAL STUDY OF THE ROLE OF MONKS AND THE DEVELOPMEN OF THAI GOVERNMENT ACCORDING TO THE PRINCIPLE OF TOSAPHITHARATHAMMA

พระปริชา ชยวุฑฺโฒ (อมรชัยนนท์) และ เกษฎา ผาทอง

การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย	33-47
--	-------

THE WORK OF VILLAGE HEALTH VOLUNTEERS IN PROVIDING CARE BEDRIDDEN PATIENTS IN UDON THANI AND NONG KHAI PROVINCES

บุญเพ็ง สิทธิวงษา และ กนกอร บุญมี

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่นในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร	48-61
--	-------

AN AFFECT OF POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLES IN BANG KHUN THIAN SUB-DISTRICT, CHOM THONG DISTRICT, BANGKOK TO THE LOCAL GOVERNMENT

พระวุฒิชัย ภาณชโย (เกศภิญโญมณี) และ ฐาณกร หอมกลิ่น

**การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
ตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี** 62-77

PEOPEL'S POLITICAL PARTICIPATION IN THE ELECTION OF MEMBERS OF
THONG PHA PHUM SUBDISTRICT MUNICIPALITY, KANCHANABURI
PROVINCE

บัญชา เสนุภย์

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน 78-101

การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้จนของ ประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย*

DRIVING SMES AND STARTUPS USING IN INNOVATION TO SOLVE PEOPLE'S POVERTY IN THE UPPER NORTHEASTERN REGION OF THAILAND

บุญเพ็ง สิทธิวงษา¹, กนกอร บุญมี² และ บุญช่วย กิตติวิชญกุล³

Boonpeng Sittivongsa¹, Kanokon Boonmee² and Boonchuay Kitthiwichayakui³

¹⁻³มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹⁻³Northeastern University, Thailand

Corresponding author E-mail: boonpeng.sit@neu.ac.th

วันที่รับบทความ : 28 กันยายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 5 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 27 ตุลาคม 2566

Received 28 September 2023; Revised 5 October 2023; Accepted 27 October 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้จนของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 16 คน มาใช้หาข้อมูลในการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Citation:

* บุญเพ็ง สิทธิวงษา, กนกอร บุญมี และ บุญช่วย กิตติวิชญกุล. (2566). การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้จนของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 1(5), 1-16.

Boonpeng Sittivongsa, Kanokon Boonmee and Boonchuay Kitthiwichayakui. (2023). Driving SMEs and Startups Using in Innovation to Solve People's Poverty in the Upper Northeastern Region of Thailand.

Modern Academic Development and Promotion Journal. 1(5), 1-16.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2023.14>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า : 1) การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้จนของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้จนของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย” พบว่าปัจจัยที่มีอำนาจการทำนายสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทท้องถิ่น ด้านความช่วยเหลือจากเครือข่ายภาคี และด้านที่มีอำนาจทำนายน้อยที่สุดคือด้านบทบาทภาคเอกชน และ 3) หน่วยงานภาครัฐควรมีการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนธุรกิจในการใช้นวัตกรรมสำหรับประชาชน และนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ มีการติดตามผลการขับเคลื่อนธุรกิจสตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม และร่วมการติดตามผลกระบวนการขับเคลื่อนธุรกิจสตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม ทำการประเมินผลการดำเนินงานสะท้อนกับปัญหา และสรุปผลการประเมินร่วมกันอย่างเป็นระบบในการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs, สตาร์ทอัพ, การใช้นวัตกรรมแก้จนของประชาชน

Abstract

This research follows 1) to study the business optimization of SME start-ups, 2) to analyze the factors that structure the business adjustment of SME start-ups, and 3) to create a model for increasing the business efficiency of SME start-ups enough auto Innovation to solve poverty for people in the upper northeastern region of Thailand Quantitative research and qualitative research. The sample group consisted of 400 people who had the right to vote in the upper northeastern region the target group used in the research was 16 people, used to gather information for interviews. The research tools used were questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis are percentage, mean, and standard deviation and multiple regression analysis using a

hierarchical variable selection method and descriptive analysis accompanying the discussion of results

The research results found that: 1) Driving SMEs startup businesses to use innovation to solve poverty among people in the upper northeastern region of Thailand. Most of them were at a moderate level in all aspects. 2) Factors influencing the driving of SMEs and startup businesses in using innovation to solve poverty of people in the upper northeastern region of Thailand” It was found that the factor with the highest predictive power was Community participation Local role Assistance from partner networks And the aspect with the least predictive power is the role of the private sector and 3) government agencies should evaluate opinions about driving business in using innovation for citizens and used to improve and develop efficiency The results of driving startup businesses to use innovation are followed up and join in following up on the process of driving startup businesses to use innovation. Make performance evaluations reflecting problems and summarize the results of a systematic joint evaluation in driving SMEs and startups to use sustainable innovation.

Keywords: Driving SMEs, Startups, Using Innovation to Solve People's Poverty

บทนำ

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนตามกระของยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนที่มีความต้องการในการอุปโภคและบริโภคอย่างมีความเท่าเทียมทางสังคม เศรษฐกิจ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมในปัจจุบัน เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย ทั้งภาคอุตสาหกรรมและการบริการอย่างครบวงจร ปัจจุบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่เรียกว่า (SMEs) มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากหญ้าสู่การใช้นวัตกรรม เพื่อแก้จนในสังคมที่มีความต้องการใช้ธุรกิจสตาร์ทอัพ ตามนโยบายของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แถลงการขับเคลื่อนเพื่อให้มีความมั่นคงของชีวิตและ

เศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นใน เรียนดี มีความสุข มีรายได้ เป็นหัวใจสำคัญในการลดภาระของประชาชน ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีความสุข มีรายได้ สามารถทำงานอย่างคล่องตัวในธุรกิจ (SMEs) สตาร์ทอัพที่ใช้นวัตกรรมเข้ามาปรับเปลี่ยนบทบาทการทำธุรกิจของประชาชนในสังคมปัจจุบัน (กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566)

การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นักงานของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ถือมีความจำเป็นอย่างมากในปัจจุบันที่หน่วยงานภาครัฐและส่วนงานต่าง ๆ ที่มีส่วนในการรับผิดชอบและประสานงานในการดำเนินงานขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นักงานของประชาชนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะ 4 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และจังหวัดเลย ที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่อาศัยการทำเกษตรเป็นอาชีพหลัก เพื่อนำมาอุปโภคและบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก แต่ปัญหาในการทำขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นักงานของประชาชนยังต้องมีการส่งเสริมในการขับเคลื่อนนโยบายจากภาครัฐสู่ชุมชนอย่างจริงจัง และให้มีความมั่นคง โดยอาศัยการกำกับ ติดตาม และการประเมินผลจากหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นักงานของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ (Kumar, Sachdeva & Gupta, 2018)

อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมและการดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมดังกล่าวนี้ แนวทางที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาก็คือการมีส่วนร่วมการดำเนินงานทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นักงานของประชาชน ความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ นอกจากนี้อองค์กรใหญ่ ๆ มักใช้รูปแบบโครงการแบบมีส่วนร่วมการเข้าใจในบริบทหรือเสียงปฏิกิริยาที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานในประเทศกำลังพัฒนาการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นักงานขึ้นพื้นฐาน ควรได้รับการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้ง 5 ประเด็นด้วยกัน คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย การสนับสนุนจากภาครัฐ บทบาทท้องถิ่นและบทบาทภาคเอกชน (Kotler, P., & Keller, K. L., 2012)

จากการศึกษาปัญหาของประชาชนในประเทศไทย และปัญหาของประชาชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย,

บึงกาฬ, และจังหวัดเลย ดังกล่าว การดำเนินการการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ การนำนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพไปปฏิบัติ ล้วนต้องการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ และรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ และรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในเขตพื้นที่ภาคอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ความอยู่ดี กินดี มีสุขของประชาชนที่ดีขึ้น ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย
3. เพื่อสร้างรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดธุรกิจ SMEs วิสาหกิจชุมชน

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

เสรี พงศ์พิศ (2552) ได้กล่าวไว้ว่า “วิสาหกิจ” แปลจากภาษาอังกฤษว่า “Enterprise” ซึ่งแปลว่า “การประกอบการ” แต่ในปัจจุบันมีคำว่า “วิสาหกิจชุมชน” (SMCE: Small and Micro Community Enterprise) เป็นแนวคิดที่แปรรูปผลผลิตตามธรรมชาติหรือสร้างผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลโดยครอบครัวในชุมชน โดยองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อการบริโภคและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนโดยมีหลักการคิดที่สำคัญ คือ สร้างความหลากหลายของผลผลิตและผลิตภัณฑ์ในชุมชน เพื่อการบริโภคแบบพึ่งพาตนเอง ลดรายจ่ายให้

ครอบครัว สร้างเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีให้ตนเองและมีคุณธรรมรับผิดชอบต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมในชุมชน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ด้านกำไรสูงสุดและเอาเปรียบผู้บริโภค

กล่าวโดยสรุป วิสาหกิจชุมชน คือ การสร้างผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลโดยครอบครัวในชุมชน โดยองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อการบริโภคและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

2. แนวคิดธุรกิจสตาร์ทอัพ

ธุรกิจสตาร์ทอัพ หมายถึง ธุรกิจที่วางแผนมาเพื่อเติบโตแบบก้าวกระโดดจากคนเพียงไม่กี่คน โดยสินค้าที่ทำออกมาจะเน้นในเรื่องของนวัตกรรมซึ่งมีการลงทุนไม่สูง หากมีการวางแผนธุรกิจที่ดีสามารถสร้างผลงานให้คนใช้ได้ทั่วโลกสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็ว (Robehmed, 2013) โดยธุรกิจสตาร์ทอัพจะมีประเพณีการหาเงินทุนด้วยการขอเงินจากนักลงทุน ซึ่งนักลงทุนจะมีการได้สิทธิ์ในการแบ่งปันรายได้หรือเป็นหุ้นส่วนในบริษัทไปด้วย

กล่าวโดยสรุป ธุรกิจสตาร์ทอัพ คือ ธุรกิจที่วางแผนมาเพื่อเติบโตแบบก้าวกระโดดจากคนเพียงไม่กี่คน โดยสินค้าที่ทำออกมาจะเน้นในเรื่องของนวัตกรรมซึ่งมีการลงทุนไม่สูง ซึ่งนักลงทุนจะมีการได้สิทธิ์ในการแบ่งปันรายได้หรือเป็นหุ้นส่วนในบริษัทไปด้วย

2. แนวคิดนวัตกรรม

ความหมายของนวัตกรรม

Lemon and Sahota (2003) ให้ความหมายว่า นวัตกรรม เป็นผลจากการใช้ความรู้ในเรื่องตลาดใหม่และหรือความรู้เชิงเทคนิคใหม่ ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์

บุญเพ็ง สิทธิวิชา (2566) ได้ให้ความหมายว่า นวัตกรรม การนำความคิดไปใช้ในเชิงปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้ได้สิ่งใหม่หรือกระบวนการใหม่ที่เกิดขึ้นและนำไปใช้ในการปฏิบัติต่อการดำรงชีวิตอย่างมีความทันสมัยตามยุคสมัยในปัจจุบันและอนาคต

สรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึง สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม เกิดจากความคิดของคนเป็นการสร้างสิ่งที่มีอยู่เดิมให้กลายเป็นสิ่งใหม่ที่แตกต่างโดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัวให้ในการสร้างโอกาสใหม่ ๆ และมีการถ่ายทอดหรือส่งต่อแนวคิดนั้นให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (เชิงปริมาณ)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และจังหวัดเลย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 2,500,506 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และจังหวัดเลย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาร์ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และจังหวัดเลย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย (เชิงคุณภาพ)

ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และจังหวัดเลย คัดเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบันและรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นใจของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม เป็นจำนวน 16 คน เป็นจำนวน 16 คน โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เชิงปริมาณ)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้น โดย การศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรต้นและตัวแปรตามของการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นใจของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้
งานของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพใน
การใช้นวัตกรรมแก้งานของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้
นวัตกรรมแก้งานของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย เป็นคำถาม
ปลายเปิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เชิงคุณภาพ)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น
โดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปร
ตามของรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้วัตกรรมแก้งานของประชาชนใน
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้วัตกรรม
แก้งานของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย เป็นคำถามประเภท
สัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน
ลักษณะข้อคำถามในแต่ละข้อมีลักษณะปลายปิด ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบ
แนวคิด การวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ที่ระดับเข้าใกล้ 1.00 ถ้าต่ำกว่า 0.6 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่
ต้องการได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ
4. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไข และผ่าน
การตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติ

ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.82 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและ รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่อง รูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบ สัมภาษณ์โดย กำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสะดวกในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น
3. ผู้วิจัยและคณะได้ร่วมการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล (เชิงปริมาณ)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับ กลุ่มตัวอย่างในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และจังหวัดเลย หลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติทางสังคมศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล (เชิงคุณภาพ)

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้

ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่ โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม เป็นจำนวน 16 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงปริมาณ)

หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงคุณภาพ)

หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณาธิกรณ์ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงปริมาณ) ในการวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 รูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณาธิกรณ์ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงคุณภาพ)

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย เป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย เป็นคำถามปลายเปิด และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเป็นกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความและนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย

ตารางที่ 1 การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ	3.05	0.45	ปานกลาง
ด้านการนำนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพไปปฏิบัติ	3.01	0.48	ปานกลาง
ด้านการประเมินนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ	3.03	0.27	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.38) ประกอบด้วย ด้านกำหนดนโยบายการขับเคลื่อน

ธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.45) ด้านการนำนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพไปปฏิบัติ ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.27) ด้านการประเมินนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ($\bar{x}=3.01$ S.D.=0.48) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก้
 ไขของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้
 นวัตกรรมแก้ไขของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย สามารถ
 สรุปได้ดังนี้

ลำดับตัวแปรที่ ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P- value	Collinearity Statistics	
						Toleran ce	VIF
ค่าคงที่	-.820	.135		-6.088	.000		
ด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชน X_1	.679	.068	.859	-3.462	.000*	-.370	-.102
ด้านบทบาทผู้นำ ชุมชน X_2	.348	.077	.330	4.517	.342	.196	.499
ด้านบทบาท ภาคเอกชน X_3	.233	.117	.249	6.229	.000*	.500	.961
ด้านความ ช่วยเหลือจาก เครือข่ายภาคี X_4	.374	.071	.240	5.252	.000*	.234	.514
ด้านบทบาท ท้องถิ่น X_5	.475	.055	.554	3.182	.000*	.067	.282

$$SE_{est} = \pm .02363$$

$$R = .778; R^2 = .786; \text{Adj. } R^2 = .786; F = 1256.820.; p\text{-value} = 0.01$$

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ” พบว่า ปัจจัยที่มีอำนาจการทำนายสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทท้องถิ่น ด้านความช่วยเหลือจากเครือข่ายภาคี และด้านที่มีอำนาจทำนายน้อยที่สุดคือด้านบทบาทภาคเอกชน

3. รูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนหน่วยงานภาครัฐควรมีการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมสำหรับประชาชน และนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ มีการติดตามผลการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม และร่วมการติดตามผลกระทบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม จัดให้มีการณรงค์เกี่ยวกับการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม มีการประเมินผลนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม ทำการประเมินผลการดำเนินงานสะท้อนกับปัญหา และสรุปผลการประเมินร่วมกันอย่างเป็นระบบในการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมอย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ด้านการนำนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพไปปฏิบัติ ด้านการประเมินนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูพงษ์ พันธุ์แดง, และ อีนิดา บัณฑรวรรณ (2565) รูปแบบการเพิ่มคุณภาพการให้บริการของธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระบบสารสนเทศ ส่วนประสมทางการตลาดบริการและการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณภาพการให้บริการของธุรกิจ SMEs ประโยชน์ของงานวิจัยนี้เพื่อการพัฒนาโมเดลรูปแบบการเพิ่มคุณภาพการให้บริการของธุรกิจ SMEs และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลในการ

พิจารณาวางแผนพัฒนาปัจจัยสำคัญในการเพิ่มคุณภาพการให้บริการของธุรกิจ SMEs เพื่อนำไปสู่การสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย” พบว่า ปัจจัยที่มีอำนาจการทำนายสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบทบาทท้องถิ่น ด้านความช่วยเหลือจากเครือข่ายภาคี และด้านที่มีอำนาจทำนายน้อยที่สุดคือด้านบทบาทภาคเอกชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธมน พลายมี (2564) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการนำนวัตกรรมไปใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พบว่า ปัจจัยด้านระยะเวลาดำเนินกิจการ จำนวนพนักงานในองค์กร รายได้ต่อปี และรูปแบบการจัดทะเบียนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ส่งผลต่อการตัดสินใจในการนำนวัตกรรมไปใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

รูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นของประชาชนหน่วยงานภาครัฐควรมีการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมสำหรับประชาชน และนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ มีการติดตามผลการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม และร่วมการติดตามผลกระบวนการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม จัดให้มีการรณรงค์เกี่ยวกับการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม มีการประเมินผลนโยบายการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรม ทำการประเมินผลการดำเนินงานสะท้อนกับปัญหา และสรุปผลการประเมินร่วมกันอย่างเป็นระบบในการขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมอย่างยั่งยืน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ เลขมาศ, แพรพรรณ อินทรเกษม (2562) แนวทางพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs ผลการศึกษา พบว่า SMEs ที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานด้านการผลิตมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดซื้อ การขนส่งและสินค้าคงคลัง ด้านการตลาด ด้านบัญชีและการเงิน และด้าน การบริหารจัดการและทรัพยากรบุคคล ตามลำดับ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน ที่จะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อธุรกิจ โดยผู้ประกอบการที่นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนการจัดการและการควบคุมในสาขางานต่างๆ ต้องจัดการให้เกิดความสมดุลและจัดการองค์ธุรกิจในการตัดสินใจในการกำหนดกลยุทธ์ให้กับกลุ่มลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

2) ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพ ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด พนักงาน กระบวนการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจที่มีความแตกต่าง โดยการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับส่วนประสมทางการตลาดบริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

1) จากการศึกษา การขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs สตาร์ทอัพในการใช้นวัตกรรมแก่นใจของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย ควรเพิ่มขนาดพื้นที่ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับแก้ไขและพัฒนาเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจในการเพิ่มคุณภาพการให้บริการได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2566). *คำแถลงนโยบายการขับเคลื่อนกระทรวง. เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2566.*
- กิริติ ยศยิ่งยง. (2552). *องค์กรแห่งนวัตกรรม: แนวคิดและกระบวนการ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูพงษ์ พันธุ์แดง และ ธินิดา บัณฑวรรณ. (2565). รูปแบบการเพิ่มคุณภาพการให้บริการของธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12 (4), 127-145.
- บุญเพ็ง สิทธิวิชา. (2566). นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนตามหลักทฤษฎีใหม่โคกหนองนาโมเดลในจังหวัดอุดรธานี. *วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม*, 1(5), 1-13.

- พัฒน์ พลายนี่. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการนำนวัตกรรมไปใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). ใน *สารนิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พยัคฆ์ วุฒิรงค์. (2562). *การจัดการนวัตกรรม : ทรัพยากรองค์การแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดาวัลย์ เลขมาศ และ แพรพรรณ อินทรเกษม. (2562). แนวทางพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 39 (2), 104-122.
- Ghosh, D. and Xu, J. (2014) Abiotic Stress Responses in Plant Roots A Proteomics Perspective. *Frontiers in Plant Science*, 5(6).
- Kotler, P., & Keller, K. L. (2012). *Marketing Management (14thed.)*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Kumar, G.S., Sachdeva, A., and Gupt, A. (2018). Measuring Supplier Service Quality in Indian SMEs using Factor Analysis and Graph-Theoretic Approach. *Jurnal Teknik Industri*, 20(1), 11-24.
- Natalie Robehmed, (2013). *What Is A Startup?*. Retrieved. 30 April 2017 From <https://www.forbes.com/sites/natalierobehmed/2013/12/16/what-is-a-startup/#f35dc0e40440>.
- Tidd, J., & Bessant, J. (2013). *Managing innovation: Integrating technological, market and organizational change*. 5th ed. Chichester: John Wiley and Sons.

การศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทย ตามหลักทศพิธราชธรรม*

AN ANALYTICAL STUDY OF THE ROLE OF MONKS AND THE DEVELOPMEN OF THAI GOVERNMENT ACCORDING TO THE PRINCIPLE OF TOSAPHITHARATHAMMA

พระปรีชา ชยวุฑฺโฒ (อมรชัยนันท์)¹ และ เกษฎา ผาทอง²

Phra Preecha Chayawutto (Amornchainont)¹ and Kesada Phathong ²

¹⁻²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻²Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: kakadubai47760@gmail.com

วันที่รับบทความ : 10 สิงหาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 4 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 27 ตุลาคม 2566

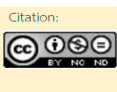
Received 10 August 2023; Revised 4 October 2023; Accepted 27 October 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองในสมัยพุทธกาลมาจนถึงปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาการปกครองไทย 3) เพื่อวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยในยุคปัจจุบันตามหลักทศพิธราชธรรม งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองที่ดีนั้น ต้องเป็นไปตามระเบียบมติของกฎหมายเถรสมาคมและคณะสงฆ์ตามพระธรรมวินัย บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองนั้น

* พระปรีชา ชยวุฑฺโฒ (อมรชัยนันท์) และ เกษฎา ผาทอง. (2566). การศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยตามหลักทศพิธราชธรรม. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 1(5), 17-32.

Phra Preecha Chayawutto (Amornchainont) and Kesada Phathong. (2023). An analytical study of the role of monks and the developmen of Thai government according to the principle of Tosaphitharathamma. Modern Academic Development and Promotion Journal. 1(5), 17-32.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2023.15>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

จะต้องมีธรรมบัญญัติเป็นกฎหมายสูงสุด คือ มีพระธรรมพระวินัยเป็นหลัก และปกครองกันด้วยหลักความเสมอภาค หลักเสรีภาพ หลักความเป็นธรรม อำนาจในการตัดสินเป็นของส่วนรวม

2. แนวคิดทางการปกครองแบบธรรมราชาและทวารราชา ถูกนำมาปรับใช้ตั้งแต่ช่วงปลายสมัยสุโขทัยสมัยอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์เรื่อยมา ความคิดทางการเมืองทั้งสองนี้ ได้ถูกนำมาปรับใช้ให้เข้ากับระบอบประชาธิปไตยของไทยในยุคปัจจุบัน จนกระทั่งอุดมการณ์ทางการเมืองทั้งสองแบบ ได้กลายเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองไทย ซึ่งได้รับการถ่ายทอดปลูกฝังทั้งทางตรงและทางอ้อมสืบต่อกันมา จนกระทั่งบุคคลยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติทางการเมืองของสังคมนั้น ๆ

3. บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยในยุคปัจจุบันตามหลักทศพิธราชธรรม ปรากฏออกมาในรูปแบบของหลักธรรมคำสอน ที่ต้องการให้ผู้ผู้นำ นักปกครอง นักบริหาร นักการเมือง ผู้ที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชา และประชาชนทั่วไป ได้ใช้หลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ

คำสำคัญ: บทบาทพระสงฆ์, การปกครองไทย, ทศพิธราชธรรม

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the roles of the monks in the administration of the Buddha era until the present, 2) to study the Thai government, and 3) to analyze the roles of the monks and the development of Thai government in modern times according to the Dasaphitharajdhmma principles. This research is a documented research study.

The results showed that

1. The role of the monks in relation to good governance must be in accordance with the rules and regulations of the Sangha Sangha and the Sangha according to the Discipline The role of the monks in government must have a statute as the supreme law, that is, the Dhamma Vinaya as the core. and governed by the principles of equality, liberty, and fairness The decision-making power belongs to the public.

2. Concepts of Dhammaracha and Devaracha It was adapted from the end of the Sukhothai period to the Ayutthaya period, Thonburi and Rattanakosin periods. These two political ideas Has been adapted to suit the democratic system of Thailand in the modern era. until both political ideologies has become a political culture in Thailand Which has been transmitted, cultivated both directly and indirectly inherited from each other Until the person accepts and adheres to as a guideline for the political practice of that society.

3. The role of monks and the development of Thai government in the modern era according to the Dasaphitharajdhamma principles manifested in the form of doctrines who want leaders, rulers, executives, politicians, those under their command and general public He used ten principles of Dasaphitha Rajadhamma to develop himself physically, verbally and mentally.

Keywords: Priest role, Thai government, Tosaphit Ratchatham

บทนำ

เมื่อกล่าวถึงเรื่องราวของพระโพธิสัตว์ในพระพุทธศาสนาได้ปรากฏในคัมภีร์ชาดก ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ได้กล่าวถึงการเวียนว่ายตายเกิดของพระโพธิสัตว์ในพระชาติต่าง ๆ และก่อนที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในแต่ละชาตินั้น พระโพธิสัตว์ต้องบำเพ็ญบารมีในด้านต่าง ๆ และต้องพบกับเหตุการณ์ดีบ้างชั่วบ้าง ด้วยความพยายามทำความดีสั่งสมบารมีมาติดต่อกันหลายภพหลายชาติ จนกระทั่งมีความดีบารมีเต็มเปี่ยมจึงได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ซึ่งถือได้ว่า หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าสามารถนำไปปฏิบัติได้ตลอดทุกกาลทุกสมัย ธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ในครั้งพุทธกาล จึงปฏิบัติได้ผลเกื้อกูลให้เกิดความสุขความเจริญได้ในปัจจุบัน เช่น เมื่อทรงแสดงธรรมแก่ผู้ปกครอง ก็ทรงแสดงทศพิธราชธรรมคือธรรมสำหรับพระราชา 10 ประการ เพราะศูนย์รวมของการปกครองหรือกลไกสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปกครองอยู่ที่ผู้ปกครอง ตั้งแต่พระราชาผู้เป็นพระประมุขของรัฐ ฉะนั้น หลักทศพิธราชธรรมจึงเน้นความสำคัญของผู้นำหรือเน้นที่ตัวผู้นำ ว่าจะต้องมีคุณสมบัติหรือมีคุณธรรมอะไรบ้าง จึงจะนำประเทศชาติไปสู่ความร่มเย็นเป็นสุข หากพิจารณาด้วยดีแล้วจะเห็นว่าไม่ใช่เป็นธรรม

สำหรับผู้ปกครองสูงสุดโดยเฉพาะพระราชหรือพระมหากษัตริย์เท่านั้น แต่เป็นธรรมสำหรับผู้ทำหน้าที่ปกครองทั่ว ๆ ไปตั้งแต่ระดับชาติ ตลอดจนมาจนถึงระดับประชาชนในชาติทั่วไป จะแตกต่างกันก็ตรงที่ขอบเขตแห่งความรับผิดชอบในการปกครอง ซึ่งก็คงมาน้อยแตกต่างกันไปตามฐานะของบุคคลนั้น ๆ (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2540 : 13)

นับจากอดีตจนถึงปัจจุบันพระสงฆ์ได้มีส่วนสำคัญกับสังคมไทยมาโดยตลอด โดยจัดเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันหนึ่ง และได้ทำหน้าที่สืบทอดอายุพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่จนถึงปัจจุบันทุกวันนี้พระสงฆ์ได้ทำเฉพาะหน้าที่ในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ยังสามารถทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์สังคมในด้านต่าง ๆ หลายด้านด้วยกัน พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พุทธศักราช 2505 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2535 ได้ระบุถึงบทบาทของวัดและพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคมไทยในปัจจุบันไว้ 6 ภารกิจ คือ งานปกครองคณะสงฆ์ งานศาสนศึกษา งานศึกษาสงเคราะห์ งานเผยแผ่ศาสนาธรรม งานสาธารณูปการ และงานสาธารณสงเคราะห์ ทั้งเป็นบทบาทหลักที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เป็นแนวทางแก่พระสงฆ์ได้นำไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะบทบาทด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นบทบาทหลักดั้งเดิมแต่ครั้งพุทธกาลที่พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้ เริ่มเผยแผ่พระธรรม ได้มอบหมายภารกิจแก่พระสงฆ์สาวกให้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ว่า “ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขของชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย” พระพุทธดำรัสดังกล่าวพระองค์ทรงตรัสไว้เป็นหลักให้แก่พระสงฆ์ได้ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการแสดงหน้าที่และบทบาทของพระสงฆ์ให้คลาดเคลื่อน

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (2540 : 214) ได้ทรงตรัสว่า การให้สงฆ์เป็นผู้ปกครองจึงไม่ได้หมายถึงการให้อริยสงฆ์ ภิกษุสงฆ์ หรือภิกษุณีสงฆ์เพียงรูปใดรูปหนึ่งเป็นผู้ปกครอง แต่การให้สงฆ์เป็นผู้ปกครองนั้น หมายถึง การให้กลุ่มบุคคลผู้เป็นบรรพชิตคือภิกษุสงฆ์หรือภิกษุณีสงฆ์จำนวนตั้งแต่ 4 รูปขึ้นไป ซึ่งอยู่รวมกันเป็นหมู่เป็นคณะในสถานที่ต่าง ๆ มีวัดและอารามเป็นต้น เพื่อดำเนินชีวิตตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านั้น ได้ช่วยกันดำเนินการกิจกรรมอันสำคัญต่าง ๆ ตามที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ให้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เนื่องจากทรงประสงค์จะทรงมอบการปกครองคณะไว้แก่สงฆ์ ไม่ทรงประสงค์ปล่อยให้อยู่กันอย่างเป็นอิสระ จึงทรงอนุญาตให้สงฆ์เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อันเนื่องด้วยการปกครองคณะ มีการบวชให้กุลบุตรเป็นต้น

พระสุธารักษ์ (ธมมารักษ์ ปิยะมัตย์) (2564) ได้ศึกษาเปรียบเทียบหลักธรรมในพระพุทธศาสนากับระบอบประชาธิปไตย สรุปได้ว่า พระพุทธศาสนากับหลักระบอบประชาธิปไตยเป็นของประชาชน หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักการปกครองโดยกฎหมาย และหลักเสียงข้างมากนั้น โดยรวมหลักอำนาจอธิปไตยเป็นหลักยึดในใจของตน ถือเป็นหลักธรรมใหญ่ที่สามารถทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ในสังคม นอกจากนี้ ศิล 5 ยังเป็นมูลฐานให้เกิดการปกครองระบอบประชาธิปไตย และสร้างความมีเมตตาต่อกันในสังคมด้วย

พระไพศาล วิสาโล (2533 : 96) ได้อธิบายว่าการพัฒนาที่แท้จริงในทางพุทธธรรม จะต้องเอื้ออำนวยให้แต่ละคนตระหนักถึงสายสัมพันธ์ที่ตนมีต่อสังคมและธรรมชาติอันตนจะต้องเกื้อกูลปัจจัยแวดล้อมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยดี โดยไม่เอาผลประโยชน์ส่วนตนเป็นเกณฑ์พร้อมกันนั้น การพัฒนาจะต้องมีธรรมะเป็นพื้นฐาน อำนวยให้เกิดคุณค่าในทางมนุษยธรรม เมตตา กรุณา ปราณี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความยุติธรรม

พระเทพปริยัติสุธี (วรวิทย์ คงคปญโญ) (2540 : 47) ได้กล่าวว่า การควบคุมและส่งเสริมการรักษาความเรียบร้อยดีงาม หมายถึง งานในหน้าที่ของพระสงฆ์ในการปกครองดูแลพระภิกษุ สามเณร ในเขตการปกครองของตนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัยและตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ทั้งนี้ คำว่า “การปกครอง” แปลว่าการควบคุมดูแลรักษาควบคุมให้ท่านอยู่ในที่ที่ท่านควรอยู่

เสถียร โพธิ์นันทะ (2541 : 25-26) ได้กล่าวว่า การปกครองของคณะสงฆ์ในช่วงต้นพุทธกาล มีลักษณะการปกครองแบบธรรมชาติดีเหมือนพ่อแม่ปกครองดูแลลูก เนื่องจากพระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้ปกครองด้วยพระองค์เอง ด้วยความที่พระองค์ทรงเป็นพระบรมศาสดาผู้ทรงให้กำเนิดสาวกผู้เป็นสมาชิกของคณะสงฆ์ แม้จะมีพระสงฆ์สาวกซึ่งเป็นพระอรหันต์จาริกออกไปเผยแผ่พระสัทธรรมยังสถานที่ต่าง ๆ ในชมพูทวีปแล้ว แต่เมื่อมีกิจกรรมอันจำเป็นหรือมีปัญหาสำคัญใด ๆ เกิดขึ้นและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม คณะสงฆ์หรือตัวพระสงฆ์สาวกเองในสถานที่ที่จาริกไปนั้น ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ที่ห่างไกลเพียงใดก็ตามพระสงฆ์สาวกเหล่านั้นก็ต้องเดินทางกลับมาเฝ้าพระพุทธเจ้า เพื่อกราบทูลให้ทรงทราบถึงปัญหาและให้ทรงตัดสินพระทัยเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แม้บางสถานที่จะมีพระสงฆ์สาวกผู้ใหญ่คอยดูแลตัดสินใจอยู่แล้ว แต่การตัดสินใจในเรื่องสำคัญก็ต้องขึ้นตรงต่อพระพุทธเจ้าอยู่แน่นอน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะมุ่งศึกษา เรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยตามหลักทศพิธราชธรรม เพื่อที่จะวิเคราะห์ปัญหาและ

อุปสรรคต่างๆทั้งทางด้านการปกครอง และวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ต่อบทบาทของพระสงฆ์กับการปกครอง เพื่อเสนอแนะแนวทางบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาการปกครองไทยตามหลักทศพิธราชธรรม โดยหลักทศพิธราชธรรมเป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งมีแนวคิดมีหลักการในการเป็นนักปกครองที่ดี ในการเป็นผู้นำที่ดี ในการเป็นนักบริหารที่ดี มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการปกครองไทย เพื่อให้ให้นักปกครอง นักบริหาร นักการเมือง ข้าราชการ และประชาชนทุกคน ได้เกิดความสุขจิต ยุติธรรม มีจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาประเทศชาติของตนเองสืบต่อไป และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณชนเพื่อส่วนรวมได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองตั้งแต่สมัยพุทธกาลมาจนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาการปกครองไทย
3. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยในยุคปัจจุบันตามหลักทศพิธราชธรรม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับเรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยตามหลักทศพิธราชธรรม มีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. พุทธทาสภิกขุ (2549 : 26) ได้กล่าวว่า ทศพิธราชธรรม 10 ประการ เป็นสิ่งที่จะนำมา ซึ่งความเจริญรุ่งเรืองความสงบสุข สันติภาพความเป็นผู้เป็นอิสระเหนือความทุกข์ เหนือปัญหาทุกอย่างทุกประการ
2. เกษฎา ผาทอง (2559 : 263 - 264) ได้กล่าวถึง บทบาทเชิงพุทธที่เกี่ยวกับธรรมที่ส่งผลทางการเมืองไว้ว่า

2.1 หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน (Popular Sovereignty) เพื่อแสดงออกถึงอำนาจในการปกครองของประชาชนโดยแท้จริง ประชาชนจะแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจโดยใช้อำนาจอำหนดตัวผู้ปกครองและผู้แทนของตน รวมทั้งอำนาจในการถอดถอนในกรณีที่มีการ

ใช้อำนาจโดยมิชอบ โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งของประชาชนอย่างอิสระเสรีแบบลับและทั่วถึงมีกำหนดเวลาที่แน่นอน ในพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงหลักอริยปทัช 3 ประการ คือ หลักอัตตาริยปทัช คือการเอาตนเป็นใหญ่ หลักโลกาธิปทัช คือการเอาโลกเป็นใหญ่ และหลักธรรมาธิปทัช คือ การเอาหลักธรรมเป็นใหญ่ ซึ่งพระพุทธศาสนามุ่งเน้นหลักธรรมาธิปทัชเป็นรูปแบบในการปกครองที่ดีที่สุด เพื่อส่งผลให้การตัดสินใจเป็นธรรมมากที่สุด

2.2 หลักเสรีภาพ (Liberty) การที่บุคคลสามารถกระทำ หรือดเว้นกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามที่ต้องการ ตราบเท่าที่การกระทำหรือดเว้นการกระทำนั้นไม่ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ของผู้อื่นที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

2.3 หลักความเสมอภาค (Equality) ในระบอบประชาธิปไตยเชื่อมั่นว่าหากมนุษย์มีโอกาสมิที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่าจะมีความสามารถที่แตกต่างกันก็ตาม มนุษย์จะสามารถดำรงชีวิตที่ติร่วมกันได้ ความเสมอภาคจึงเป็นคุณลักษณะขั้นพื้นฐานที่ประชาชนในสังคมเดียวกัน มีความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายเดียวกัน ซึ่งในพระพุทธศาสนาจะเห็นได้อย่างชัดเจนในการให้ความเสมอภาคในเรื่องวรรณะเชื้อชาติเช่น บุคคลไม่ว่าจะอยู่วรรณะไหนก็สามารถเข้ามาบวช ในพระพุทธศาสนาได้และนับถือกันในเรื่องของพรพชา โดยไม่คำนึงว่าจะอยู่วรรณะใด เชื้อชาติใด หลักความเสมอภาคในการเคารพนับถือพระรัตนตรัย เป็นต้น

2.4 หลักการปกครองโดยกฎหมาย (Rule of Law) หลักการนี้มีขึ้นเพื่่อมุงจะให้ความคุ้มครองแก่สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนเป็นสำคัญ “หนึ่งคนหนึ่งเสียง (One Man One Vote)” ถือเป้นศักดิ์และสิทธิของประชาชนในการเลือกตั้ง เพื่อเป็นการกำหนดให้ผู้ปกครองหรือ คณะรัฐบาลในฐานะที่ได้ผ่านการเลือกตั้งจะใช้อำนาจใด ๆ ได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้ อีกทั้งการใช้อำนาจนั้นจะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งเป็นไปเพื่อประโยชน์สุข ของประชาชนเท่านั้น การจำกัดสิทธิเสรีภาพใด ๆ ของประชาชนจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของ กฎหมายเท่านั้น ในพระพุทธศาสนามีพระวินัยซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายที่เป็นหลักปฏิบัติของสงฆ์ที่จะอยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อห่มุ่คณะมีความสงบสุข ช่มคนช่วยปกป้องคนติจนถึงเพื่อความตั้งมั่นแห่งพระสัทธรรม คือพระพุทธศาสนา เป็นต้น

2.5 หลักเสียงข้างมาก (Majority Rule) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน ดังนั้น ในการตัดสินใจใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดตัวเลือกผู้ปกครอง เพื่อให้มั่นใจว่าการตัดสินใจเลือกผู้ปกครองนั้นจะสะท้อนถึงความต้องการของ

คนส่วนใหญ่อย่างแท้จริง ก็จะต้องให้ความเคารพและคุ้มครองเสียงข้างน้อยด้วย (Minority Right) ทั้งนี้ เพื่อประกันว่าฝ่ายเสียงข้างมากจะไม่ใช้มติในลักษณะพวกมากลากไป ในพระพุทธศาสนาก็ใช้หลักเสียงข้างมากเป็นเครื่องตัดสิน เช่น การรับภิกษุ จะต้องมีการถามท่ามกลางสงฆ์ว่า พระภิกษุรูปใดสมควรได้รับผ้ากฐิน โดยมีการเสนอพระภิกษุรูปที่สมควรได้รับผ้ากฐิน หากพระภิกษุสงฆ์เห็นด้วยก็ เปล่งวาจาพร้อมกันว่า “สาธุ” หรือหากภิกษุรูปใดทำผิดพระวินัย ก็มีการตัดสินที่เรียกว่า “เยภยยสิกา” คือ การระงับด้วยเสียงข้างมากลงมติทั้งอธิกรณ์และการระงับสงฆ์ส่วนใหญ่ และในการประชุมทำสังฆกรรมต่าง ๆ นั้น ต้องมีมติเป็นเอกฉันท์หากมีข้อข้องใจมีสิทธิยับยั้ง (Veto) ได้แม้เพียงพระภิกษุรูปเดียวหักท้วงสงฆ์ทั้งหมดก็ต้องฟัง

บทบาทพระสงฆ์ได้จำกัดอยู่เฉพาะในเรื่องการสั่งสอนศาสนธรรม และการปฏิบัติธรรมเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการช่วยเหลือประชาชนทั้งทางด้านวัตถุและการแก้ไขปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิต บทบาทสงฆ์ปกครองโดยใช้หลักประชาธิปไตยเพื่อความยุติธรรมและความปรองดองสมานฉันท์ในการปกครองหมู่คณะสงฆ์ 5 ประการ เช่น หลักอำนาจอธิปไตย หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักการปกครองโดยกฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก จะเป็นการบริหารจัดการตามหลักการแห่งพระธรรมวินัย พระพุทธศาสนามุ่งเน้นหลักธรรมาธิปไตยเป็นรูปแบบในการปกครองที่ดีที่สุด เพื่อส่งผลให้การตัดสินใจเป็นธรรมมากที่สุด

หลักทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ประการนี้ จัดได้ว่าเป็นธรรมที่สูงสุดของนักปกครองที่ดี หากบุคคลใดสามารถนำเอาธรรมทั้ง 10 ประการนี้ไปใช้ได้ครบทุกข้อ หรือว่าข้อใดข้อหนึ่ง ย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งส่วนรวมและส่วนของแต่ละบุคคลได้ และยังเป็นธรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลเป็นคนดีมีศีลมีธรรมของสังคมและประเทศชาติได้อีกด้วย จะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรือง ความสงบสุข สันติภาพ ความเป็นผู้มีอิสระเหนือความทุกข์ เหนือปัญหาทุกอย่างทุกประการ

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์และนำเสนอโดยวิธีการพรรณนา โดยมีรายละเอียดดังนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ในพระพุทธศาสนา เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาวิจัยและอ้างอิงนั้น คือ คัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาไทย คัมภีร์อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา ในขณะที่ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) ที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยจะใช้เอกสารวิชาการ หนังสือบทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ นำมาซึ่งการ

อธิบายเชิงพรรณนา จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผล โดยแบ่งลำดับการวิเคราะห์ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองตั้งแต่สมัยพุทธกาลมาจนถึงปัจจุบัน
2. วิเคราะห์การปกครองไทย
3. วิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยตามหลักทศพิธราชธรรม จากนั้นนำข้อมูลมานำเสนอเป็นข้อค้นพบ เพื่อนำไปสู่การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของผลวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

1. บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองที่ดั้นนั้น ต้องเป็นไปตามระเบียบมติของกฎหมายเถรสมาคมและคณะสงฆ์ตามพระธรรมวินัย บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองนั้นจะต้องมีธรรมานุญเป็นกฎหมายสูงสุด คือ มีพระธรรมพระวินัยเป็นหลัก และปกครองกันด้วยหลักความเสมอภาค หลักเสรีภาพ หลักความเป็นธรรม อำนาจในการตัดสินเป็นของส่วนรวม
2. แนวคิดทางการปกครองแบบธรรมราชาและทวารราชา ถูกนำมาปรับใช้ตั้งแต่ช่วงปลายสมัยสุโขทัยสู่สมัยอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์เรื่อยมา ความคิดทางการเมืองทั้งสองนี้ ได้ถูกนำมาปรับใช้ให้เข้ากับระบอบประชาธิปไตยของไทยในยุคปัจจุบัน จนกระทั่งอุดมการณ์ทางการเมืองทั้งสองแบบ ได้กลายเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองไทย ซึ่งได้รับการถ่ายทอดปลูกฝังทั้งทางตรงและทางอ้อมสืบต่อกันมา จนกระทั่งบุคคลยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติทางการเมืองของสังคมนั้น ๆ
3. บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยในยุคปัจจุบันตามหลักทศพิธราชธรรม ปรากฏออกมาในรูปแบบของหลักธรรมคำสอน ที่ต้องการให้ผู้ผู้นำ นักปกครอง นักบริหาร นักการเมือง ผู้ที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชา และประชาชนทั่วไป ได้ใช้หลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ

อภิปรายผล

วิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองในสมัยพุทธกาล พบว่า การปกครองของพระสงฆ์ในช่วงต้นพุทธกาลนั้น มีลักษณะการปกครองแบบธรรมาธิปไตยเหมือนพ่อแม่ปกครองดูแลลูก เนื่องจากพระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้ปกครองพระสงฆ์ด้วยพระองค์เอง ด้วยความที่พระองค์ทรงเป็นพระบรมศาสดาผู้ทรงให้กำเนิดพระสงฆ์ แม้จะมีพระสงฆ์ซึ่งเป็นพระอรหันต์จาริกออกไปเผยแผ่พระสัทธรรมยังสถานที่ต่าง ๆ ในชมพูทวีปแล้ว แต่เมื่อมีกิจกรรมอันจำเป็นหรือมีปัญหาสำคัญใด ๆ เกิดขึ้นและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อพระสงฆ์ในสถานที่ที่จาริกไปนั้น ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ที่ห่างไกลเพียงใดก็ตาม พระสงฆ์เหล่านั้นก็ต้องเดินทางกลับมาเฝ้าพระพุทธเจ้า เพื่อกราบทูลให้ทรงทราบถึงปัญหาและให้ทรงตัดสินพระทัยเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น พระพุทธเจ้าทรงเป็นศูนย์กลางของการปกครองดังกล่าว พระองค์จึงทรงเป็นผู้ปกครองเช่นเดียวกับพระราชาที่ปกครองประชาชนในสังคมทางการเมือง แต่ทรงเป็นผู้ปกครองในสังคมสงฆ์เท่านั้น ในฐานะที่ทรงเป็นผู้ค้นพบพระสัทธรรมและเผยแผ่พระสัทธรรมออกไปจนมีพระสงฆ์สาวกจำนวนมากมาเกิดขึ้น จึงทรงสามารถตัดสินพระทัยในการปกครอง การบริหารคณะสงฆ์ การสอบสวนลงโทษภิกษุผู้กระทำความผิด และการบัญญัติสิกขาบทหรือการกำหนดวางระเบียบแบบแผนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้พระสงฆ์ได้ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์และความสงบสุขของสังคมสงฆ์ โดยอาศัยอำนาจแห่งพระสัทธรรมที่พระองค์ทรงค้นพบนั่นเอง และพระพุทธเจ้าทรงเห็นความยากลำบากในการเดินทางของพระสงฆ์และกุลบุตรผู้มีความประสงค์จะออกบวช ซึ่งอยู่ในสถานที่ที่ห่างไกลและทุรกันดารเหล่านั้น จึงประทานอนุญาตให้พระสงฆ์เหล่านั้นทำหน้าที่บวชกุลบุตรผู้อยู่ในสถานที่ที่ห่างไกลและทุรกันดารได้ด้วยการให้บรรพชาอุปสมบทโดยการให้ไตรสรณคมน์ คือ การถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะ ซึ่งชาวพุทธในสังคมไทยเรียกการอุปสมบทด้วยวิธีนี้ว่า “ติสรณคมนุปสัมปทา” ซึ่งเป็นการบวชที่สำเร็จด้วยอำนาจของบุคคลคือพระสาวก จึงเป็นที่มาของรูปแบบการปกครองซึ่งมีพระสงฆ์เป็นผู้ปกครองรองลงมาจากหน้าที่พระพุทธเจ้าทรงปกครองด้วยพระองค์เอง พระพุทธเจ้าทรงพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ไปตามความเหมาะสมของเวลาและสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยมีได้ดำรงเจ้าผู้ขาดอำนาจทุกประการไว้แต่เพียงพระองค์เดียว แต่กลับทรงผ่อนคลายเป็นไปตามเวลาและสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกและความคล่องตัวในการเผยแผ่พระสัทธรรมออกไปให้ได้อย่างกว้างขวาง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้คนจำนวนมากตามวัตถุประสงค์ซึ่งทรงวางไว้

วิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองในยุคปัจจุบัน พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองนั้น ต้องเป็นไปตามระเบียบมติของกฎหมายเถรสมาคมและคณะสงฆ์ตามพระธรรมวินัย และจำเป็นต้องให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมเพื่อช่วยกันดูแลปกครอง บทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองนั้นจะต้องมีธรรมานุญเป็นกฎหมายสูงสุด คือ มีพระธรรมพระวินัยเป็นหลัก และปกครองกันด้วยหลักความเสมอภาค หลักเสรีภาพ หลักความเป็นธรรม อำนาจในการตัดสินใจเป็นของส่วนรวม ในปัจจุบันนี้มีการปกครองด้วยการใช้พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ไทย พุทธศักราช 2505 และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 มาใช้เป็นเครื่องมือในการปกครองด้วยการมอบอำนาจในการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกันในปัจจุบันมหาเถรสมาคม มีอำนาจที่เกี่ยวกับงานคณะสงฆ์ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการปกครอง 2) ด้านการศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัยของทั้งของบรรพชิตและคฤหัสถ์ หรือ การศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติสัทธรรม โดยแบ่งการศาสนศึกษา 2 แผนก คือ แผนกบาลี และ แผนกธรรมรวมถึงการศึกษา 3) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ 4) ด้านการสาธารณูปการ 5) ด้านการสาธารณสงเคราะห์ 6) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

วิเคราะห์การปกครองไทย ตลอดระยะเวลาเกือบ 91 ปี ที่มีการปฏิวัติสยาม เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยจะมีความผันแปรและล้มลุกคลุกคลานอย่างต่อเนื่อง เช่น เกิดปัญหานักการเมืองทุจริตคอร์รัปชัน เกิดปัญหาการทำให้รัฐประหารอยู่บ่อยครั้ง เกิดปัญหาในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้ หลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองซึ่งอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน อำนาจการบริหารมาจากการเลือกตั้งของประชาชน เสียส่วนใหญ่โดยการปกครองในระบอบนี้จะเน้นถึงความเสมอภาค เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งถือว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน สามารถใช้สิทธิของตนเองนั้นได้ในขอบเขตที่จำกัด จะล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นไม่ได้ และประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง โดยการใช้อำนาจอธิปไตยโดยทางอ้อม เช่น เลือกผู้แทนเข้าไปบริหารประเทศ หรือ ใช้อำนาจอธิปไตยทางตรง เช่น การลงประชามติ การใช้การเมืองภาคประชาชน เป็นต้น หลักการการปกครองในระบอบประชาธิปไตยวางอยู่บนพื้นฐานหลักการสำคัญ 5 ประการ เช่น หลักความเสมอภาค หลักสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ หลักนิติธรรม หลักการใช้เหตุผล หลักการมีส่วนร่วมทางการเมือง การตัดสินใจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร

หรือฝ่ายตุลาการ ต้องถือเอาเสียงข้างมากที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือก โดยถือว่าเสียงข้างมากเป็นตัวแทนที่สะท้อนความต้องการของประชาชนหม่มาก แต่ในขณะเดียวกัน หลักการนี้ต้องควบคู่ไปกับการเคารพและคุ้มครองสิทธิเสียงข้างน้อยด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นหลักประกันว่า ฝ่ายเสียงข้างมากจะไม่ใช้วิธีการพวกมากลากไปตามผลประโยชน์ หรือกระแสความนิยมของพวกตนอย่างสุดโต่ง แต่ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหมดอย่างเป็นธรรม

วิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาการปกครองไทยตามหลักทศพิธราชธรรม นับจากอดีตจนถึงปัจจุบันพระสงฆ์ได้มีส่วนสำคัญกับสังคมไทยมาโดยตลอด โดยจัดเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันหนึ่ง และได้ทำหน้าที่สืบทอดอายุพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่จนถึงปัจจุบันทุกวันนี้พระสงฆ์ได้ทำเฉพาะหน้าที่ในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ยังได้ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์สังคมในด้านต่าง ๆ หลายด้านด้วยกัน พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2535 ได้ระบุถึงบทบาทของวัดและพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคมไทยในปัจจุบันไว้ 6 ภารกิจ คือ งานปกครองคณะสงฆ์ งานศาสนศึกษา งานศึกษาสงเคราะห์ งานเผยแผ่ศาสนาธรรม งานสาธารณูปการ และงานสาธารณสงเคราะห์ ทั้งเป็นบทบาทหลักที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เป็นแนวทางแก่พระสงฆ์ได้นำไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะบทบาทด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นบทบาทหลักดั้งเดิมแต่ครั้งพุทธกาลที่พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้ เริ่มเผยแผ่พระธรรม ได้มอบหมายภารกิจแก่พระสงฆ์สาวกให้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ว่า “ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขของชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย” พระพุทธดำรัสดังกล่าวพระองค์ทรงตรัสไว้เป็นหลักให้แก่พระสงฆ์ได้ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการแสดงหน้าที่และบทบาทของพระสงฆ์ให้คลาดเคลื่อน หลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ หากพิจารณาด้วยดีแล้วจะเห็นว่าไม่ใช่เป็นธรรมสำหรับผู้ปกครองสูงสุดโดยเฉพาะพระราชหรือพระมหากษัตริย์เท่านั้น แต่เป็นธรรมสำหรับผู้ทำหน้าที่ปกครองทั่ว ๆ ไปตั้งแต่ระดับชาติ ระดับสังคม ระดับชุมชน ระดับครอบครัว ตลอดจนมาจนถึงระดับประชาชนทุกคนในชาติ สามารถประมวลลงในหลักการปกครองได้ 3 ประการ คือ

1. หลักการครองตน คือ มีมาตรฐานทางจริยธรรมสูงด้วยศีล ประพฤติสุจริตอยู่ในกรอบของศีลธรรมเป็นปกติ ไม่เบียดเบียนทำร้ายเอาเปรียบประชาชน มีความเห็นแก่ส่วนรวม

มากกว่าส่วนตัว เสียสละความสุขสำราญ หรือแม้แต่ชีวิตของตนเพื่อประชาชนด้วยปรีชาจะมีความไม่ลุ่มหลงมัวเมาในโลกิยามณ์ด้วยตปะ มีความอดทนอดกลั้นต่ออุปสรรคต่าง ๆ ด้วยขันติ

2. หลักการครองคน คือ เป็นผู้ให้ด้วยทาน แบ่งปันเสียสละวัตถุสิ่งของช่วยเหลือประชาชน ให้ความรู้ ให้อาชีพ แนะนำในสิ่งที่ดีงามมีประโยชน์ให้แก่ประชาชน มีความสุภาพอ่อนน้อม ไม่ถือตัว ไม่กระด้าง เย่อหยิ่ง หยาบคาย เข้าถึงทุกคนได้ง่ายด้วยมิตรภาพ

3. หลักการครองงาน คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นด้วยอาชวะ ไม่ลู่แก่อำนาจแห่งความโกรธด้วยอภิกะ ไม่ข่มเหง ไม่คุกคาม ไม่ใช้ความรุนแรงกับประชาชนด้วยอวิหิงสา ดำเนินงานตามระเบียบแบบแผนอันดีงามที่ถูกต้องและเป็นธรรมด้วยอวิโรธนะ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า บทบาทของพระสงฆ์ได้ทำเฉพาะหน้าที่ในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ยังสามารถทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์สังคมในด้านต่าง ๆ หลายด้านด้วยกัน พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พุทธศักราช 2505 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2535 ได้ระบุถึงบทบาทของวัดและพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคมไทยในปัจจุบันไว้ 6 ภารกิจ คือ งานปกครองคณะสงฆ์ งานศาสนศึกษา งานศึกษาสงเคราะห์ งานเผยแผ่ศาสนาธรรม งานสาธารณูปการ และงานสาธารณสงเคราะห์ ทั้งเป็นบทบาทหลักที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เป็นแนวทางแก่พระสงฆ์ได้นำไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะบทบาทด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นบทบาทหลักดั้งเดิมแต่ครั้งพุทธกาลที่พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้ เมื่อใดที่ผู้ปกครองมีคุณธรรม ธรรมก็จะเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้อำนาจทางการเมืองมีความมั่นคง และอำนาจประโยชน์สุขให้เกิดแก่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น เพราะธรรมเปรียบเหมือนเกาะป้องกันมิให้ผู้มีอำนาจใช้อำนาจได้ตามอำเภอใจ เพราะอำนาจนั้นถ้าใช้ไปอย่างไม่ถูกต้องไม่อยู่ในขอบเขตของศีลธรรมแล้ว อำนาจก็จะย้อนกลับมาทำลายผู้ใช้อำนาจเอง การใช้อำนาจของผู้ปกครองเพื่อให้ผลของการใช้อำนาจนั้นบรรลุถึงจุดหมายคือธรรม เพราะไม่ว่าสภาพสังคมจะเปลี่ยนไปอย่างไรก็ตาม ประชาชนยังต้องการที่จะให้ผู้ปกครอง ผู้นำ รวมทั้งข้าราชการทุกระดับชั้น ทำหน้าที่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่พวกเขาอย่างถูกต้องและเป็นธรรมตลอดมา หลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ ซึ่งเป็นเสาหลักสำคัญของการพิทักษ์ระบอบประชาธิปไตยและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน เป็นสิ่งที่จะนำมาซึ่งความสงบสุข ความมั่งคั่ง สันติสุขของประชาชนอย่างยั่งยืน นักปกครอง นักบริหาร นักการเมือง ข้าราชการ และประชาชนทุกคน ควรนำหลักทศพิธราชธรรม 10

ประการนี้ไปปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็ง ไม่ล้มลุกคลุกคลาน เกิดความสุจริต ยุติธรรม มีจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาประเทศชาติของตนเองสืบต่อไป ในยุคสมัยปัจจุบันนี้ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพต่าง ๆ นั้นมีอยู่มาก แต่ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพของตนเองที่ควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรมนั้นหาได้ยาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ 1. จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการจัดหลักสูตร และส่งเสริมทางด้านการศึกษาในเรื่องของการแสดงบทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองในสมัยพุทธกาลให้มากขึ้นกว่านี้ เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ตระหนักถึงการแสดงบทบาทของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการปกครองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามพระธรรมพระวินัย และควรนำหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ มาประยุกต์ใช้ในการปกครอง เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปที่มีความสนใจในเรื่องของการปกครองที่ดี ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในเชิงลึกมากขึ้น 2. จากผลการศึกษาพบว่า ควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ถึงการปกครองตามหลักประชาธิปไตยที่แท้จริง ควรส่งเสริมในเรื่องของศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์การปกครองให้แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถทำความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์การปกครองของไทยได้อย่างถ่องแท้ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนโดยทั่วไปได้เกิดความรู้ และสามารถแยกแยะ ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่เป็นจริงเป็นแท้ได้ 3. จากผลการศึกษาพบว่า ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาถึงหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ ในแง่มุมต่าง ๆ แก่สถาบันหรือองค์กรรัฐและเอกชน ประชาชนโดยทั่วไปทุกระดับชั้นทุกอาชีพ นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจในหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาให้เข้ากับชีวิตในปัจจุบัน และเพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดศักยภาพในหน้าที่การงาน และสามารถพัฒนาประเทศชาติได้สืบต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1. ควรนำหลักธรรมเรื่องของศีล สมาธิ ปัญญา มาใช้ควบคู่กับหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการในการพัฒนาทางด้านการปกครองด้วย เพราะศีลเป็นเครื่องข่มจิต ข่มที่ตัวจิตไม่ให้ทำตามใจเล่ห์ของตนเองจนเกินไป สมาธิทำให้จิตแน่วแน่เกิดพลัง ทำให้จิตใจผ่องใส ทำให้มองเห็นอะไรชัดเจน เกื้อกูลโดยตรงต่อการใช้ปัญญา ทำให้สามารถใช้งานในทางด้านปัญญาได้อย่างเต็มที่ ปัญญานั้นเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนลึกซึ้ง สามารถทำให้รู้เข้าใจตามความเป็นจริงของสิ่งทั้งหลายได้อย่างถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาดในหน้าที่การงาน 2. ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาในด้านความรู้และความเข้าใจให้แก่ประชาชนในด้านประวัติศาสตร์ของการปกครองไทยได้อย่างถูกต้อง เพื่อประโยชน์ของประชาชนในการคิดวิเคราะห์แยกแยะ ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดที่ไม่ดี สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ สิ่งใดทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง สิ่งใดทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม 1-45*. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. (2534). *พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย ชุด 91 เล่ม*. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พุทธทาสภิกขุ. (2556). *คู่มือมนุษย์ 1 ใจความสำคัญของพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2549). *หลักรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัทพิธการพิมพ์.
- โรม บุนนาค. (2553). *ทศพิธราชธรรมแห่งรัชกาลที่ 9*. กรุงเทพฯ: สยามบันทึก.
- ลิขิต อีร์เวคิน. (2543). *การเมืองการปกครองของไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. (2540). *นวโกวาท (ฉบับประชาชน)*. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุกิจ ชัยมุสิก. (2563). *รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เจปรีนซ์.
- สุชีพ ปัญญาภาพ. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน*. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์. (2525). *ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรนราการพิมพ์.
- เสถียร โพธิ์นันทะ. (2540). *ทรรคนะทางการเมืองของพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักศิลาสัน จำกัด.
- กิตติทัศน์ ผกาทอง. (2561). *อุดมการณ์ทางการเมืองในสังคมประชาธิปไตย. ใน สารนิพนธ์พุทธศาสตร์บัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสุธารักษ์ (ธมมารุกโข ปิยะมัตย์). (2564). *พระพุทธศาสนากับระบอบประชาธิปไตย : ศึกษาเปรียบเทียบ. ใน วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เกษภา ผาทอง. (2559). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคมไทย ภายใต้กระบวนการทัศน์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา*. *วารสารธรรมทรรค*, 16(2), 263-264.

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2560). การปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว : ประสพการณ์จากสิงคโปร์ชวาและอินเดีย พ.ศ. 2413 – 2415. *วารสารการ
บริหารปกครอง*, 6(1),
พระครูปลัดเกษภา ผาทอง, อธิภัทร เสรีรังสรรค์, บุญทัน ดอกไธสง และ อิศระ สุวรรณบล.
(2562). วัฒนธรรมทางการเมือง : แนวคิดสู่การพัฒนาสังคมไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(2), 25.

การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแล ผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย*

THE WORK OF VILLAGE HEALTH VOLUNTEERS IN PROVIDING CARE BEDRIDDEN PATIENTS IN UDON THANI AND NONG KHAI PROVINCES

บุญเพ็ง สิทธิวงษา¹ และ กนกอร บุญมี²

Boonpeng Sittivongsa¹ and Kanokon Boonmee²

¹⁻²มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹⁻² Northeastern University, Thailand

Corresponding author E-mail: boonpeng.sit@neu.ac.th

วันที่รับบทความ : 20 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 26 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 27 ตุลาคม 2566

Received 20 October 2023; Revised 26 October 2023; Accepted 27 October 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ 3) เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ประชากรที่ตอบแบบสอบถามประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย จำนวน 400 คน และผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ และสรุปความ ตีความเชิงเนื้อหา สรุปอภิปรายผล

Citation:

* บุญเพ็ง สิทธิวงษา และ กนกอร บุญมี. (2566). การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 1(5), 33-47.

Boonpeng Sittivongsa, Kanokon Boonmee and Boonchuay Kitthiwichayayakui. (2023). The Work of Village Health Volunteers in Providing Care Bedridden Patients in Udon Thani and Nong Khai Provinces. Modern

Academic Development and Promotion Journal. 1(5), 33-47.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2023.16>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ผลการวิจัยพบว่า : 1) การพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียง โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านทางมลพิษ รองลงมา คือ ด้านทางบุคคลต่อบุคคล และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านทางอากาศ ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียง โดยรวมทุกด้านพบว่า ด้านการไม่ออกกำลังกาย (X4) ด้านการสัมผัสกลุ่มเสี่ยง (X3) ด้านการใกล้ชิดกลุ่มเสี่ยง (X2) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.730 0.348 และ 0.236 ตามลำดับ และ 3) แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานนั้นควรมีการส่งเสริมเรื่องการรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย รับประทานอาหารที่บำรุงสุขภาพของผู้ป่วยติดเตียง หลีกเลี่ยงมลพิษที่ไม่บริสุทธิ์เพราะจะทำให้ร่างกายไม่ปลอดภัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคร้ายไข้เจ็บ และอยู่ห่างกันต่อบุคคลที่เป็นโรคประจำตัวต่างๆ ที่สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ โดยหากมีสิ่งจำเป็นให้ใส่ผ้าปิดปากและจมูกเพื่อป้องกันเชื้อโรคที่อาจติดต่อกันได้เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

คำสำคัญ: การปฏิบัติงาน, อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน, การดูแลผู้ป่วย

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the work performance of village health volunteers, 2) to study factors affecting the work performance of village health volunteers, and 3) to propose guidelines for developing the work performance of volunteers. Apply for village public health services to care for bedridden patients in Udon Thani and Nong Khai provinces it is both quantitative and qualitative research Using questionnaires and interviews. The population that responded to the survey of voters in the areas of Udon Thani and Nong Khai provinces was 400 people and the interviewees were 20 people. Statistics used in the research were averages, percentages, standard deviations and multiple regression correlation analysis and summarize the content interpretation Summary and discussion of results.

The results of the research found that: 1) Development of the practice of village health volunteers in caring for bedridden patients. Overall, every aspect is at a moderate level, arranged in order from highest to lowest as follows. The most valuable aspect is the pollution aspect, followed by the person-to-person aspect and the side with the least value is the air side, respectively. 2) Factors affecting the performance of village health volunteers in caring for bedridden patients Overall, it was found that not exercising (X4), exposure to risk groups (X3), and proximity to risk groups (X2), had coefficients of the predictors in the raw score (b) equal to 0.730, 0.348, and 0.236, respectively and 3) Guidelines for developing work practices should promote hygienic eating. Eat food that nourishes the health of bedridden patients. Avoid impure pollution because it makes the body unsafe and at risk of disease and stay away from people with various chronic diseases that can be contacted from person to person if necessary, wear a cloth over your mouth and nose to prevent germs that may be contagious for the safety of the people.

Keywords: Operation, Village health volunteers, Patient care

บทนำ

จากสถานการณ์ของผู้ป่วยติดเตียงในปัจจุบันการแพร่หลายของโรคภัยไข้เจ็บที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนมีจำนวนมาก เช่น ปัญหาจากการโรคต่าง ๆ ที่รุมเร้านั้น องค์การอนามัยโลกได้เผยแพร่ข้อมูลไว้ว่า การที่ผู้ป่วยติดเตียงในแต่ละประเทศเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละปีส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขของแต่ละประเทศอย่างหนัก เพราะแต่ละประเทศมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อระบบการให้บริการที่มีการบริการที่ทันทั่วถึง นั้นจึงเป็นปัญหาหลักของระบบสาธารณสุขในแต่ละประเทศ ประเทศไทยมีกระบวนการส่งเสริมสุขภาพให้ประชาชนทุกกลุ่มให้ได้เพิ่มความสามารถในการควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ในการดูแลประชาชนในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่บ้านโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีผลต่อสุขภาพของตนเองและสร้างเสริมสุขภาพของตนเองให้ดีขึ้น

การสร้างเสริมสุขภาพของผู้ประชาชนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องของกลุ่มบุคคล โดยมุ่งหวังที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในทางบวกที่มุ่งหวังพัฒนาประชาชนให้มีระดับสุขภาพที่ดีขึ้นอย่างเร่งด่วน (บงกช โมระสกุล และคณะ, 2564)

อย่างไรก็ตามกลุ่มประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้มีการผลักดันยุทธศาสตร์การสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนในการดำเนินการในเรื่องนโยบายสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนและมีการปฏิรูปและพัฒนาาระบบสุขภาพของประชาชนในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนที่ดีแทนการซ่อมแซมสุขภาพของประชาชนที่เสียให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเห็นความสำคัญของสุขภาพของประชาชนและหันมาเอาใจใส่เรื่องสุขภาพของประชาชนไม่เพียงแต่ป้องกันตัวเองไม่ให้เจ็บป่วย แต่จะมุ่งสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนที่ดีด้วยแนวทางต่าง ๆ ให้เป็นไปเพื่อเกิดสุขภาวะทั่วทั้งสังคม ลดการเจ็บป่วย ควบคุมการติดต่อของโรค การป้องกันการพิการและการตายของประชาชนที่ไม่สมควร ปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา (ธานี กล่อมใจ, จรรยา แก้วใจบุญ, และทักษิภา ชัชรรัตน์, 2563)

สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานีและหนองคายจึงมีนโยบายในการจัดรูปแบบการดูแลประชาชนผู้ป่วยติดเตียงในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่บ้าน โดยให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตจังหวัดอุดรธานีและหนองคายปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังและคอยประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำรูปแบบการดูแลผู้ป่วยติดเตียงในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่บ้านโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อลดปัญหาในปัจจุบันจำนวนผู้ป่วยติดเตียงของประเทศสูงกว่า 12 ล้านคนนี้เป็นชาย ๘,622,074 คน และหญิง 5,076,288 คน โดยกลุ่มที่มากที่สุดประมาณครึ่งหนึ่งคือกลุ่มอายุ 60-69 ปี และจำนวนประชากรในเขตจังหวัดอุดรธานีและหนองคาย ทั้งหมด 477,846 คน แยกเป็นชาย 233,574 คน หญิง 244,272 คน และแต่ละครัวเรือนประชากรผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีแนวโน้มจะกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงการติดโรคติดต่อที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งจากจำนวนโรคติดต้อมีมากขึ้นทั้งทางอากาศ ทางมลพิษ ทางบุคคลต่อบุคคล ดังกล่าวนี้อยู่ในกลุ่มโรคที่ติดต้อรวดเร็วและทำให้ถึงแก่ชีวิตได้สาเหตุสำคัญที่มีผลต่อผู้ป่วยติดเตียง คือ พฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหาร การใกล้ชิดกลุ่มเสี่ยง การสัมผัสกลุ่มเสี่ยง การไม่ออกกำลังกาย การไม่มีความรู้ในการป้องกันตนเอง เป็นต้น (วีรชัย เปียกโธสง, 2565)

การดูแลผู้ป่วยติดเชื้อป้องกันการควบคุมโรคติดต่อที่บ้านโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในการป้องกันการควบคุมโรคติดต่อที่บ้านโดยเจ้าหน้าที่และการบริหารจัดการที่มีประโยชน์ต่อประชาชนหรือกลุ่มผู้ป่วยติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพแบบการมีส่วนร่วมและการบูรณาการอย่างครบวงจร (บุญเพ็ง สิทธิวงษา, กนกอร บุญมี, และอาทิตย์ แสงเฉวก, 2665) นั้นจึงได้ศึกษาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อ เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อ ประเด็นดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย ปัจจุบันที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคายและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ความหมายของการปฏิบัติงาน

Yoder and Staudohar (1982) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่หรือพฤติกรรมหรือการประเมินพฤติกรรม และผลที่ได้นี้อาจจะอยู่ในรูปของเชิงปริมาณในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Bovee et al. (1993) กล่าวว่า การปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความสำเร็จของแต่ละองค์การ ที่จะสามารถบรรลุเป้าหมาย ด้วยความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Beach (1970) กล่าวว่า การปฏิบัติงานหมายถึง การทำงานของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงควมมีศักยภาพ ความรู้และความสามารถของเราจากการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงาน หมายถึง แนวทางในการทำงานหรือการปฏิบัติหน้าที่จนได้ผลลัพธ์ที่เกิดจากพฤติกรรมของบุคลากรในและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

2. แนวคิดเกี่ยวกับอาสาศาสตร์สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ความหมายของอาสาศาสตร์สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

จूरรัตน์ ลิ้มปวิทยากุล (2545) กล่าวว่า อาสาศาสตร์สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมายถึงประชาชนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนในการให้บริการสุขภาพอนามัย โดยผ่านการอบรมความรู้ด้านสาธารณสุขขึ้นทะเบียนเป็นอาสาศาสตร์สาธารณสุขและปฏิบัติงานในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

อมรศรี ยอดคำ (2546) อาสาศาสตร์สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากชาวบ้านในแต่ละกลุ่มบ้านและได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพอนามัย การสื่อสารสาธารณสุข การแนะนำเผยแพร่ความรู้ การวางแผน และประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุข ตลอดจนให้บริการสาธารณสุขด้านต่าง ๆ หรือบทบาท 6 ประการของ อสม. คือ แก่ข้าวร้าย กระจายข่าวดี ชี้อบริการ ประสานงานสาธารณสุข บำบัดทุกข์ประชาชน และดำรงตนเป็นตัวอย่างที่ดี

ปรารค์ จักรไชย, อภิชัย คุณิพงษ์ และ วรเดช ช่างแก้ว (2560) ได้กล่าวว่า อาสาศาสตร์สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลที่ได้ถูกคัดเลือกโดยประชาชน โดยผ่านการอบรมความรู้ด้านสาธารณสุข โดยมีบทบาทสำคัญในฐานะนักสื่อสารสุขภาพในชุมชน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพ การให้บริการสุขภาพที่จำเป็นในหมู่บ้านประกอบด้วยการส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังและป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายร่างกาย และยังทำหน้าที่อื่นๆ โดยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพอนามัย การสื่อสารสาธารณสุข การแนะนำเผยแพร่ความรู้ การวางแผนและประสานกิจกรรมพัฒนา

สาธารณสุข ตลอดจนให้บริการสาธารณสุขด้านต่าง ๆ หรือบทบาท 6 ประการของ อสม. คือ แก่ข่าวร้าย กระจายข่าวดี ซึ่บริการ ประสานงานสาธารณสุข บำบัดทุกข์ประชาชน และดำรงตนเป็นตัวอย่างที่ดี

โดยกล่าวสรุปได้ว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลที่ได้ถูกคัดเลือกโดยประชาชน โดยผ่านการอบรมความรู้ด้านสาธารณสุข โดยมีบทบาทสำคัญในฐานะ นักสื่อสารสุขภาพในชุมชน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพ การให้บริการสุขภาพที่จำเป็นในหมู่บ้านประกอบด้วยการส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังและป้องกัน และการฟื้นฟูสภาพร่างกายร่างกาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (เชิงปริมาณ)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี และหนองคาย จำนวน 1,664,671 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี และหนองคาย ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุม และคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานีและหนองคาย จำนวน 400 คน (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2560)

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย (เชิงคุณภาพ) ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน โดยแยกเป็น 2 กลุ่ม ๆ 10 คน รวมเป็นจำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เชิงปริมาณ) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เชิงคุณภาพ) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรตามของแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด การวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง

4. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไข และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา เพื่อความสมบูรณ์ในประเด็น และเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น

3. ผู้วิจัย และคณะได้ร่วมการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริง ที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษา และนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล (เชิงปริมาณ) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย หลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติทางสังคมศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล (เชิงคุณภาพ) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่ โดยแยกเป็น 2 กลุ่มๆ 10 คน รวมเป็นจำนวน 20 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริง ที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับ ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงปริมาณ) หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงคุณภาพ) หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงปริมาณ) ในการวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงคุณภาพ)

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

2. การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเป็นกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความและนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเฉียบพลันที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$ S.D.=0.32) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านทางมลพิษ ($\bar{x} = 3.30$ S.D.=0.45) รองลงมา คือ ด้านทางบุคคลต่อบุคคล ($\bar{x} = 2.95$ S.D.=0.63) และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านทางอากาศ ($\bar{x} = 2.84$ S.D.=0.79) ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเฉียบพลันที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย โดยรวมทุกด้าน พบว่า ด้านการไม่ออกกำลังกาย (X_4) ด้านการสัมผัสกลุ่มเสี่ยง (X_3) ด้านการใกล้ชิดกลุ่มเสี่ยง (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.730 0.348 และ 0.236 ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานควรมีการส่งเสริมเรื่องการรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย รับประทานอาหารที่บำรุงสุขภาพของผู้ป่วยติดเชื้อ หลีกเลี่ยงมลพิษที่ไม่บริสุทธิ์ เพราะจะทำให้ร่างกายไม่ปลอดภัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคภัยไข้เจ็บ และอยู่ห่างกันต่อบุคคลที่เป็นโรคประจำตัวต่าง ๆ ที่สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ โดยหากมีสิ่งจำเป็นให้ใส่ผ้าปิดปากและจมูก เพื่อป้องกันเชื้อโรคที่อาจติดต่อกันได้เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

อภิปรายผล

การพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อเฉียบพลันที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$ S.D.=0.32) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านทางมลพิษ ($\bar{x} = 3.30$ S.D.=0.45) รองลงมา คือ ด้านทางบุคคลต่อบุคคล ($\bar{x} = 2.95$ S.D.=0.63) และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านทางอากาศ ($\bar{x} = 2.84$ S.D.=0.79) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณีจักรไชย, อภิชัย คุณิพงษ์ และ วรเดช ช้างแก้ว (2560) ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.ในทีมหมอกรอบครัว) จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า อสม.ในทีมหมอกรอบครัวมีการปฏิบัติงานภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.84$, SD = 0.86) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและปัจจัยค่าจ้างในการปฏิบัติงานมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของ อสม.ในทีมหมอครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .33, .30$ และ $.52$ ตามลำดับ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย โดยรวมทุกด้าน พบว่า ด้านการไม่ออกกำลังกาย (X_4) ด้านการสัมผัสกลุ่มเสี่ยง (X_3) ด้านการใกล้ชิดกลุ่มเสี่ยง (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.730 0.348 และ 0.236 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาทยา สุดจ้อย (2566) ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การรับรู้บทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อายุ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยสามารถสร้างสมการในการพยากรณ์ การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน = $7.276 + 0.659$ (การรับรู้บทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน) + 0.266 (อายุ) + 0.294 (การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม) + 0.192 (รายได้เฉลี่ยต่อเดือน) + 0.186 (ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน) โดยสามารถร่วมทำนายการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้ร้อยละ 40.1

แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานควรมีการส่งเสริมเรื่องการรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย รับประทานอาหารที่บำรุงสุขภาพของผู้ป่วยติดเตียง หลีกเลี่ยงมลพิษที่ไม่บริสุทธิ์ เพราะจะทำให้ร่างกายไม่ปลอดภัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคภัยไข้เจ็บ และอยู่ห่างกันต่อบุคคลที่เป็นโรคประจำตัวต่าง ๆ ที่สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ โดยหากมีสิ่งจำเป็นให้ใส่ผ้าปิดปากและจมูก เพื่อป้องกันเชื้อโรคที่อาจติดต่อกันได้เพื่อความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ อินทมาศ (2561) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ อำเภอเขาฉกรรจ์บุรีจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีระดับปัจจัยด้านจิตวิทยาและสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การปฏิบัติงานในการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ความรู้และปัจจัยด้านจิตวิทยาและสังคมภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงาน หมู่บ้านจัดการสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย” ผู้วิจัยได้สรุปและมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) กลุ่มเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านควรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดองค์ความรู้และเกิดเครือข่ายที่เข้มแข็งเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพและการดูแลผู้ป่วยติดเตียงอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

2) กลุ่มเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านควรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและสนับสนุนมีการประกาศเกียรติคุณเพื่อกระตุ้นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและอย่างมีประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและมีประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรม ประชุม จัดเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพเพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอย่างเร่งด่วน

2) ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้เกิดการสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรสนับสนุนข้อมูล สื่อ ความรู้ สิ่งของที่ใช้ และเกี่ยวข้องอย่างเต็มความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำเพื่อให้เกิดการโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้มาร่วมมือการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพให้กับผู้ป่วยติดเตียงอย่างถูกวิธีและสุขอนามัย

4) ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาจิตใจ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เปลี่ยนมุมมองการคิดลบเป็นคิดบวกก่อนเสมอเพราะการเปลี่ยนแปลงที่สำเร็จมักจะมีจุดเริ่มต้นจากการ“คิดบวก”เสมอในการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยติดเชื้อโดยการมีส่วนร่วมของสาธารณสุข และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ของประชาชนในจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อ เพื่อจัดการพัฒนาสุขภาพให้กับผู้ป่วยอย่างเร่งด่วนและถูกสุขอนามัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 12).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.

ธานี กล่อมใจ, จรรยา แก้วใจบุญ, และทักษิภา ชัชวรัตน์. (2563). ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019. ใน *รายงานการวิจัย*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.

นัตยา สุดจ้อย. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจังหวัดสุโขทัย. ใน *รายงานการวิจัย*. ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 2 กองวิศวกรรมการแพทย์, กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, จังหวัดสุโขทัย.

บงกช โมระสกุล, และ พรศิริ พันธสี. (2564). ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซาและวิทยาลัยเซนต์หลุยส์. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9* 15(37), 28-40.

บุญเพ็ง สิทธิวงษา, กนกอร บุญมี และ อาทิตย์ แสงเฉวก. (2665). การบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายและบึงกาฬ. *วารสารสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย*, 5(2), 49-66.

- ปรารงค์ จักรไชย, อภิชัย คุณีพงษ์ และ วรเดช ช้างแก้ว. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในทีมหมอครอบครัว จังหวัดปทุมธานี. *วารสารพยาบาลสาธารณสุข, 31(1), 16-28.*
- ไพบุลย์ อินทมาศ. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ อำเภอเขาฉกรรจ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร. ใน *วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- วีรชัย เปียกไธสง. (2565). การสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี. *วารสารการพยาบาลสุขภาพและการศึกษา, 5 (1), 12-23.*
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics : an Introductory Analysis. 3rd ed.* New York: Harper and Row.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร*

AN AFFECT OF POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLES IN BANG KHUN THIAN SUB-DISTRICT, CHOM THONG DISTRICT, BANGKOK TO THE LOCAL GOVERNMENT

พระวุฒิชัย ญาณชโย (เกศปิณฺณมณี)¹ และ ธาตุกร หอมกลิ่น²

Phra Wuttichai Nanajayo (Ketpinyomanee)¹ and Thakul Homklin ²

¹⁻²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻² Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: markmhaaa@gmail.com

วันที่รับบทความ : 11 สิงหาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 28 ตุลาคม 2566; วันที่รับบทความ : 28 ตุลาคม 2566

Received 11 August 2023; Revised 28 October 2023; Accepted 28 October 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อทราบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหาร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ และแนวทางของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารงานท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน ซึ่งได้จากการกำหนดโดยใช้สูตรของทาร์ยามานะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ความร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว หากพบความแตกต่างอย่างมี

* พระวุฒิชัย ญาณชโย (เกศปิณฺณมณี) และ ธาตุกร หอมกลิ่น. (2566). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่นในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 1(5), 48-61.

Phra Wuttichai Nanajayo (Ketpinyomanee) and Thakul Homklin. (2023). An Affect of Political Participation of Peoples in Bang Khun Thian Sub-district, Chom Thong district, Bangkok to the Local Government.

Modern Academic Development and Promotion Journal. 1(5), 48-61.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2023.17>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ระดับปานกลางได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง 2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองฯ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน สถานภาพสมรส และ รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองฯ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 3.ข้อเสนอแนะ ควรมีการประชาสัมพันธ์นโยบายการทำงานเกี่ยวกับผลการทำงาน ผลการประเมิน หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่แสดงถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การเมือง, การบริหารท้องถิ่น

Abstract

This research follows 1) to know the level of political participation of the people that affects the administration 2) to compare the political participation of the people that affects the local administration 3) to study the recommendations and guidelines of the people that affect local administration it is quantitative research. A sample group of 396 people was determined using Taro Yamane's formula. The research tool is a questionnaire. Statistics used for analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. and inferential statistics, including t-tests. One-way analysis of variance If a statistically significant difference of 0.05 is found, the difference in means will be tested for each pair using the LSD (Least Significant Difference) method.

The results of the research found that: 1. The political participation of the people has an effect on local administration. In Bang Khun Thian Subdistrict, Chom Thong District, Bangkok Province Overall, it is at a moderate level. And when considering each aspect, it was found that in terms of exercising the right to vote is at a high level, followed by moderate levels in terms of following political news and participation in political activities. 2. The results of the comparison found that gender, age, educational level, and different occupations had different opinions about political participation, with statistical significance at the 0.05 level. As for marital status and Different incomes have different opinions about political participation. no different which is not in line with the assumptions. 3. Suggestions: There should be a public relations policy regarding work results, auction results, or other information that shows transparency and can be verified.

Keywords: Participation, Politics, Local Administration

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจของประชาชนที่ต้องการจะมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว หรือมีอย่างต่อเนื่อง การผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ง่ายและรวดเร็วที่สุด คือการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ผู้ศึกษาได้พบประเด็นปัญหาที่สำคัญบางประการเช่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจะส่งผลต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกสมาชิก หรือตัวแทนเข้ามาบริหารท้องถิ่นในการติดตามข่าวสารทางการเมืองของประชาชนโดยส่วนใหญ่จะติดตามข่าวสารเพียงด้านเดียว ประชาชนขาดการรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดและความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชนมีข้อจำกัดในการเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกผู้แทนของตน ยังคงมีทัศนคติว่าผู้แทนคือเจ้านายของประชาชน มีความจงรักภักดีต่อผู้ที่สนับสนุนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน การที่ประชาชนไม่เข้าร่วมกิจกรรม

ทางการเมือง หรือการเข้าร่วมทางการเมืองกับกลุ่มพรรคการเมืองที่ตนสนใจเพียงเท่านั้น อาจไม่ได้มองภาพรวมของท้องถิ่น

ในระบบการเมืองประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีหลายรูปแบบทุกรูปแบบเป็นเรื่องของการสมัครใจปราศจากการบังคับ อาจมีตั้งแต่รูปแบบเล็ก ๆ เช่น ประชาชนได้ติดตามข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายทางการเมือง ไปจนถึงรูปแบบที่มีน้ำหนักกว้างขวางเช่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมประท้วง ตลอดจนสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2554) การสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองจะประสบความสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับหน่วยงานราชการต่าง ๆ สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของประชาชน ในการศึกษาครั้งนี้สามารถนำข้อมูลผลการวิจัยที่ได้ใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนางานขององค์กร โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนาชุมชน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งยังให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน และสร้างความเจริญด้านการพัฒนาในทิศทางที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคมในภาพรวมของประเทศ

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะ ประชาชนในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชาชนจำนวนมากกว่า 35,000คน ประชาชนในเขตพื้นที่ส่วนหนึ่งไม่ได้รับข่าวสาร และความรู้เรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานของท้องถิ่นเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองซึ่งท้องถิ่นอาจไม่ได้จัดกิจกรรมหรือข่าวสารแก่ประชาชน การวิจัยครั้งนี้จึงสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนางานขององค์กร สนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมพัฒนาชุมชน และสนองต่อความต้องการของประชาชน เพื่อให้ชุมชนได้ประโยชน์มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่นในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ดิน ปรัชญพฤทธ์ (2546) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้นำหรือผู้บังคับบัญชา การเข้าไปมีเสียงในการกำหนดนโยบายเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นนโยบายใหม่ในครั้งต่อไปด้วย สตินิยมญาติ (2524 : 18) ให้ ทักนะไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีส่วนทำให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์ ในแง่ของการช่วยดึงเอาความรู้ ความสามารถพิเศษ (Talents) และทักษะ (Skills) ของคนจำนวนมากออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม และในอีกประการหนึ่งการให้ประชาชนเป็นจำนวนมากมีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ ของรัฐ กล่าวได้ว่า คือมรรควิธีช่วยส่งเสริมเสถียรภาพ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมดังกล่าว โดยสรุปแล้ว การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่ประชาชนเข้าไปเกี่ยวข้องจะโดยเจตนาหรือไม่เจตนา จะโดยสมัครใจหรือไม่สมัครใจ จะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ เพื่อที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย และการปฏิบัติงานของรัฐบาลหรือฝ่ายบริหารทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath and Goel (อ้างถึงใน มยุรี ธนอมสุข, 2554 : 36-37) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ ปัจจัยด้านสิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อม ปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะบุคคล ปัจจัยด้านสภาพการเมือง และสภาพแวดล้อมทางสังคม

ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมือง สมนึก ปัญญาสิงห์ (2542 : 32) ได้เสนออุปสรรคของการมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ คือ 1.ปัญหาที่เกิดจากวิสัยทัศน์ และพฤติกรรมของผู้นำและสมาชิกในองค์กร 2.ปรัชญาและวิธีการทำงานขององค์กรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานแบบมีส่วนร่วม 3.ปัญหาที่เกิดจากการสื่อสาร การประสานงาน และการทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง 4.ขาดแรงจูงใจ คุณธรรม และจริยธรรมในการทำงาน 5.ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการสำคัญของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนมีดังนี้ (ชิต นิลพานิช และ กุลธน ธนาพงศธร, 2553 : 352)

1. หลักการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างทางราชการกับประชาชน โดยยึดถือความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่อบุคคล
2. หลักการจัดความขัดแย้ง ความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์และความคิดจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานพัฒนาเป็นอย่างมากเพราะจะทำให้งานหยุดชะงักและล้มเหลว
3. หลักการสร้างอุดมการณ์และค่านิยม ในด้านความซื่อสัตย์ ความอดทน การร่วมมือ การซื่อสัตย์ และการพึ่งตนเอง เพราะอุดมการณ์เป็นเรื่องที่จะจูงใจประชาชนให้ร่วมสนับสนุนนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงาน และอาจก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
4. การให้การศึกษอบรมอย่างต่อเนื่องเป็นการส่งเสริมให้คนมีความรู้ความคิดของตนเอง ช่วยให้ประชาชนมั่นใจในตนเองมากขึ้น การให้การศึกษอบรมโดยให้ประชาชนมีโอกาสทดลองคิดปฏิบัติ จะช่วยให้ประชาชนสามารถคุ้มครองตนเองได้ รู้จักวิเคราะห์เห็นคุณค่าของงาน และนำไปสู่การเข้าร่วมในการพัฒนา
5. หลักการทำงานเป็นทีมสามารถนำมาใช้ในการแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนา
6. หลักการสร้างพลังชุมชนการรวมกลุ่มกันทำงานจะทำให้เกิดพลังในการทำงานและทำให้งานเกิดประสิทธิภาพ

ทฤษฎีกระบวนการทางการเมือง มีฐานคติการวิเคราะห์สัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการเคลื่อนไหวประท้วงทางสังคม (Social Protest) หรือการรวมตัวในลักษณะการกระทำรวมหมู่ที่ต่างจากทฤษฎีพฤติกรรมรวมหมู่และทฤษฎีการระดมทรัพยากรดั้งเดิม (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 94) กล่าวคือ

1. ทฤษฎีกระบวนการทางการเมืองมองว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่งผลโดยอ้อมต่อการสร้างสัมพันธ์ภาพทางอำนาจที่ดำรงอยู่ในสังคมขึ้นมาใหม่
2. โครงสร้างโอกาสทางการเมือง ทฤษฎีกระบวนการทางการเมืองให้ความสำคัญกับ มิติทางการเมืองและมิติเชิงสถาบัน
3. โครงสร้างโอกาสทางการเมืองที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระมหาทักษพงษ์ ชยเมธี (กลิ่นศรีสุข) (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอภิธานิธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักอภิธานิธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

โพธิ์ดิน ขวออุ่นหล้า และปัทมา จรูญโรจน์ ณ อยุธยา (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

เมือง ด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวยทางเมือง และด้านการจัดตั้งและการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เบญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า 1.การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำบลที่อยู่อาศัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 396 คน โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ตามสูตรของ Taro Yamane

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ความร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธี LSD

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง โดยส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 38-47 มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพค้าขาย และมีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่นในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร พบว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่นในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

3.1 เพศที่แตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3.2 อายุที่แตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 สถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองฯ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 อาชีพที่แตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองฯ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 รายได้ที่แตกต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองฯ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ จันทรา กมลโรจน์ (2560) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด และ พระมหาทิศพงษ์ ชยเมธี (กลีนศรีสุข) (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่าจากการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระพนธ์ ยิ้มเจริญ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์พัต วัฒนพงศ์ศิริ และ สุรีย์พร สลลสี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ นภัส เล็กเจริญ. (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

1. เพศที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่นฯ แตกต่างกันไป ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต

อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อายุที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ นภัส เล็กเจริญ. (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง หนองปรือ อำเภอบางละมุง พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

3. สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่ง สอดคล้องกับนภัส เล็กเจริญ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง หนองปรือ อำเภอบางละมุง พบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ จันทรา กมลโรจน์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล สว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ นภัส เล็กเจริญ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง พบว่า อาชีพที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

6. รายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ ธนากร ไส้โสภ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

โนนภิบาล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จากการศึกษาพบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการบริหารท้องถิ่นในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นในแขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง ควรพัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสในส่วนของทางการเมืองท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น โดยต้องมีการรณรงค์ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ให้ทั่วถึง ส่วน ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายรายด้าน ได้แก่ 1.การติดตามข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะประเด็นการชักชวนให้ผู้สนใจกิจกรรมทางการเมืองและการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรประชาสัมพันธ์นโยบายการทำงาน ผลการทำงาน ผลการประมุล หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่แสดงถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ให้ประชาชนได้รับทราบ โดยอาจทำเป็นบอร์ดติดประกาศในเขตชุมชนที่ประชาชนสามารถดูได้ หรือทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน 2.การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกผู้แทนเข้ามาบริหารงานท้องถิ่น รวมถึงการเลือกตั้งระดับประเทศด้วย 3.การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การแจ้งเรื่องทุจริตการเข้ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยมาก ควรทำแบบสอบถามประชาวิจารณ์เพื่อรับฟังหรือรับข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นของประชาชนที่มาติดต่อราชการ ร่วมถึงเปิดช่องทางให้ประชาชนได้แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และรักษาความลับของผู้แจ้งอย่างเคร่งครัด 4.การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ประชาชนได้มีโอกาสเสนอแนะความคิดเห็นเห็น หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย โครงการต่าง ๆ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ 1.ควรศึกษาปัจจัยที่ต่อให้เกิดความสำเร็จหรือปัจจัยที่ต่อให้เกิดความล้มเหลวในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2.ควรทำการวิจัยหัวข้อในการวิจัยที่มีความน่าสนใจเพิ่มเติม เช่น บทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- จันทรา กมลโรจน์ (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิต นิลพานิชและกุลธณ ธนาพงศธร. (2532). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. ในเอกสารสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบลหมู่บ้าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ (2546). *การบริหารการพัฒนา ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนากร ไสโสภ. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนภิบาล อำเภอกุดคำ จังหวัดมหาสารคาม. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นภัส เล็กเจริญ. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เบญจวรรณ จามน้อยพรหม. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*. มหาวิทยาลัยสกลนคร.
- ประภาส ปันตบแต่ง. (2552). *กรอบการวิเคราะห์การเมืองแบบทฤษฎีขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม*. เชียงใหม่: มูลนิธิไฮนริค เบิลล์ สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

- พงษ์พัต วัฒนพงศ์ศิริ, สุรีย์พร สลัสลี. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารครุศาสตร์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(2).
- พระมหาหัตถ์พงษ์ ชยเมธี (กลั่นศรีสุข). (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- มยุรี ธนอมสุข. (2554). รายงานการศึกษาวิจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- วีระพันธ์ ยิ้มเจริญ. (2561). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมนึก ปัญญาสิงห์. (2542). การทำงานแบบมีส่วนร่วม. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมบัติ อารังวงศ์ (2554). นโยบายสาธารณะ: แนวคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สถิต นิยมญาติ. (2524). *สังคมวิทยาการเมือง*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภา
เทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี*

PEOPEL'S POLITICAL PARTICIPATION IN THE ELECTION OF
MEMBERS OF THONG PHA PHUM SUBDISTRICT MUNICIPALITY,
KANCHANABURI PROVINCE

บัญชา เสนุกัย

Bancha Sanupai

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: amanichai2535@gmail.com

วันที่รับบทความ : 28 กันยายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 25 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 28 ตุลาคม 2566

Received 28 September 2023; Revised 25 October 2023; Accepted 28 October 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยเปรียบเทียบเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ที่แตกต่างกัน เพื่อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณโดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งเขตเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 320 คน โดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเครชีและมอร์แกน

* บัญชา เสนุกัย. (2566). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภา

เทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 1(5), 62-77.

Bancha Sanupai. (2023). People's Political Participation in The Election of Members of Thong Pha Phum Subdistrict Municipality, Kanchanaburi Province. Modern Academic Development and Promotion Journal.

1(5), 62-77.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2023.18>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

(Krejcie and Morgan) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่าด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งคือไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะเป็นหน้าที่ของพลเมือง รองลงมาคือไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะกลัวจะเสียสิทธิทางการเมือง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเพราะผู้สมัครมีความรู้ความสามารถ และด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือมีส่วนร่วมตรวจสอบ ติดตาม พฤติกรรมของคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล รองลงมาคือมีส่วนร่วมประชุม วางแผน ติดตาม ตรวจสอบ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือมีส่วนร่วมตรวจสอบคุณสมบัติผู้รับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การเลือกตั้ง, สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ

Abstract

The objectives of this thesis were to study the political participation of the people in the election of members of the Thong Pha Phum Subdistrict Municipality Council. Kanchanaburi Province. By compare with different sex, age, education level and monthly income. To suggest guidelines for political participation of the people in the election of members of the Thong Pha Phum Subdistrict Municipality Council. Kanchanaburi.

This research is a quantitative research, the research tool was the questionnaire. Kanchanaburi Province, the sample size of 320 people was determined by Krejcie and Morgan's open table method (Krejcie and Morgan) and using simple random sampling. There are 2 types of statistics used in data analysis: descriptive statistics and inferential statistics.

The results of research were found that: the exercise of voting rights and the aspect of election monitoring were highest level when considered in

descending order of mean. The exercise of voting rights, the items with the highest mean were: he/she exercised his/her right to vote because it was a duty of citizens, followed by he/she go to vote for fear of losing your political rights and the item with the lowest mean he/she have exercised your right to elect members of the municipal council because the candidates have knowledge and abilities, respectively. The aspect of election monitoring when considered in descending order of mean, as follows: the items with the highest mean was he/she is involved in monitoring the behavior of the municipal council election committee was followed by he/she has participated in meetings, planning, monitoring, and reviewing the municipal council elections and the item with the lowest mean he/she has participated in examining the qualifications of candidates for election of members of the municipal council respectively.

Keywords: Political Participation, Election, Thong Pha Phum Subdistrict Municipality

บทนำ

อับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ได้ให้คำนิยามระบอบประชาธิปไตย (Democracy) ไว้ว่า การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน (government of the people, by the people, and for the people) ประชาชนต้องมีวัฒนธรรมทางการเมืองตามทัศนะที่ว่า “กิจกรรมทางการเมืองการปกครองเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องเอาใจใส่รับผิดชอบจะหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธให้พ้นความรับผิดชอบของตนหาได้ไม่” หรือ “การเมืองเป็นเรื่องของทุกคน” (ประยัต หงษ์ทองคำ, มปป.: 7) การเลือกตั้งจึงกลายเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องจัดให้มีขึ้นในทุกระดับการปกครองของประเทศไทย แต่ด้วยสภาพการณ์ที่ผ่านมาประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการเลือกตั้งตามรูปแบบการปกครองส่วนต่าง ๆ ของไทย ประชาชนจึงไม่ให้ความสนใจและขาดการรักษาสิทธิในการเลือกตั้งประกอบกับความเบื่อหน่ายทางการเมือง ความถี่ในการจัดการเลือกตั้งบ่อยครั้ง ความคิดเห็นที่แตกแยกในการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับประเทศและระดับการปกครองท้องถิ่น จึงสร้างความเบื่อหน่ายและสิ้นศรัทธาของ

ประชาชนที่มีต่อนักการเมืองและระบบการเมือง เป็นเหตุให้คนไทยจำนวนไม่น้อยไม่ยอมไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่ถ้าประชาชนไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งก็เท่ากับว่าประชาชนละสิทธิในการใช้อำนาจอธิปไตยเลือกผู้ที่จะเข้าไปปฏิบัติหน้าที่แทนตนในการบริหารปกครองประเทศ แสดงถึงความไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชาติบ้านเมืองหรือท้องถิ่นของตน ถ้าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไปเลือกตั้งกันน้อยมากก็เท่ากับว่าประชาชนปล่อยประเทศชาติบ้านเมืองไปตามยถากรรม หากผู้แทนที่ประชาชนส่วนน้อยเลือกเข้าไปเป็นคนไม่ดี ไม่มีความรู้ความสามารถ อาจเข้าไปบริหารชาติบ้านเมืองแบบไม่มีคุณภาพและอาจเข้าไปใช้ตำแหน่งผู้แทนแสวงหาผลประโยชน์ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2548, หน้า 43)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ เป็นการเมืองภาคประชาชนที่ประชาชนได้รวมตัวกันแสดงพลังทางความคิดเห็นตามสิทธิและอำนาจ อันพึงมีพึงได้ในเรื่องนโยบายการพัฒนาและการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนการตรวจสอบนักการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เมื่อมีวิกฤตการณ์ปัญหาาร่วมกัน และประชาชนรู้สึกวิตกกังวลร่วมกัน ต้องการแก้ไขปัญหาและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เมื่อค้นพบความไม่เป็นธรรม คอรัปชั่น การได้รับผลกระทบต่าง ๆ จากโครงการของภาครัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ไม่ดีจากโครงการของรัฐ มีความต้องการร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงสิ่งไม่ดีให้กลายเป็นสิ่ง รวมไปถึงการรวมตัวกันใช้สิทธิและอำนาจของประชาชนในการแสดงออกซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวทางสันติวิธีกฎหมายและวัฒนธรรมประเพณีที่พึงงามในท้องถิ่นโดยไม่ละเมิดสิทธิและอำนาจของผู้อื่น (องอาจ จิตกุล, 2552: 1)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564 ที่ผ่านมา ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งค่อนข้างน้อย ประมาณร้อยละ 61.24 แสดงให้เห็นว่าการตื่นตัวทางการเมือง การเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิน้อย จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นค่อนข้างน้อย ไม่ว่าจะเป็นด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง ด้านการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ทั้งที่ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับสูงมีช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย แต่ประชาชนยังเพิกเฉยต่อสิทธิและหน้าที่ของตนเองในระบอบประชาธิปไตย จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงสมควรที่จะได้มีการศึกษาสำรวจถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นถึงความสำคัญที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีความมุ่งหวังว่าผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลสำคัญของเทศบาลตำบลทองผาภูมิ ในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาทางด้านการเมืองท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารงานและดำเนินกิจการของเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ให้มีประสิทธิภาพ มีความเจริญก้าวหน้าอันจะเป็นประโยชน์กับประชาชนและชุมชนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน
3. ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นแนวทางหรือกิจกรรมที่สำคัญยิ่งของการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือไม่ว่าการปกครองรูปแบบใดก็ตามบทบาทของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนย่อมจำเป็นอย่างยิ่งต่อการรักษาความสมดุลระหว่างผู้บริหาร

ประเทศ (รัฐบาล) กับผู้รับผลประโยชน์อันเกิดจากการบริหารประเทศ(ประชาชน) (ภูสิทธิ์ ชันติกุล, 2553, หน้า 12) การมีส่วนร่วมมี 2 ลักษณะคือ 1) การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นการพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ และ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง (ปาริชาติ วลัยเสถียร, 2542: 138) ซึ่งเกิดขึ้นควบคู่กับความเชื่อในระบอบประชาธิปไตยที่เชื่อเรื่องสิทธิ และความเสมอภาคระหว่างประชาชน (โกวิทย์ พวงงาม, 2553: 55)

วนัส รสโหมต (2563) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง และปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มอาชีพและรายได้ต่อเนื่องแตกต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ธนากร อึ้งอัมพรวิไล (2563) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยในการเลือกนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตตำบลบางกะดี พบว่าลักษณะด้านประชากร ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อปัจจัยในการเลือกนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลบางกะดีแตกต่างกัน และพฤติกรรมการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัครมีผลต่อปัจจัยในการเลือกนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลบางกะดีแตกต่างกัน รวมถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของผู้บริหารของเทศบาลตำบลบางกะดีที่ผ่านมามีความสัมพันธ์กับปัจจัยในการเลือกนักการเมืองท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นภัส เล็กเจริญ (2562) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.09) ทั้งในเรื่องประเด็นเรื่องความสนใจทางการเมือง และการชักชวนให้ผู้อื่นสนใจกิจกรรมทางการเมืองและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมือง พงษ์พัต วัฒนพงศ์ศิริ, สุรีย์พร สลับสี (2563) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ย ระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถานการณ์ทางการเมืองปัจจุบัน มีความแตกแยกทางความคิดหลายฝ่าย ซึ่งมีการเกิดขึ้นใหม่ของกลุ่มการเมืองมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแสดงออกในเรื่องทางการเมืองจึงต้องมีความระมัดระวัง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยนำข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจพื้นที่เบื้องต้น และการทบทวนวรรณกรรมกำหนดตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม รวมไปถึงกรอบแนวคิดในการวิจัยและใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งเขตเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 320 คน โดยการเปรียบเทียบตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (R.V Krejcie and D.W Morgan) (ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี, 2550)

เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง

การทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มลงพื้นที่เฉพาะแบบความน่าจะเป็นกับประชาชนที่มาใช้บริการและรับบริการที่สำนักงานเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างเดือนมกราคม 2566 ถึง เมษายน 2566

$$\frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{ประชาชนแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชาชนทั้งหมด}}$$

และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample random sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการจับสลากตามรายชื่อ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จนครบตามจำนวน 320 คน โดยไม่จำกัดว่าเป็นเพศชายหรือหญิง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยเล่มนี้ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถาม (Questionnaire) ขึ้นมาเพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลที่กำลังติดตามศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดกรอบแนวคิดของ

เรื่องที่ทําวิจัยโดยได้ตั้งคำถามให้ครอบคลุมตามลักษณะและวัตถุประสงค์ที่ทําวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) การสร้างแบบสอบถามกับกลุ่มประชาชนที่ได้เป็นตัวอย่างของการวิจัยและได้จัดทำเครื่องมือแบบสอบถาม

2) แบบสอบถามเป็นแบบผสมผสาน แบบตรวจสอบรายการ Check List กับแบบสอบถามมาตราส่วน Rating Scale ตามหลักการและวิธีของ Likert ลิเคอร์ท แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1. สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นแบบตรวจสอบรายการ Check List

2. สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์ให้คะแนน 5-1 ตามลำดับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสังคมศาสตร์โดยการหาค่า ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยการหาค่าอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับการวัด}}$$

$$= \frac{5-1}{5} = \frac{4}{5} = 0.80$$

จะได้เกณฑ์การแปลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับ	ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย
5	4.21 - 5.00	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	3.41 - 4.49	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
3	2.61 - 3.49	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

2	1.81 - 2.49	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1	1.00 - 1.49	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ แบบคำถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อที่ต้องการเปิดโอกาสผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการการสร้างเครื่องมือวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหนังสือตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

2) กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

3) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจพิจารณา แก้ไขข้อเสนอแนะ และนำมาปรับปรุง เพื่อความถูกต้องของแบบสอบถาม

4) นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงและครอบคลุมถึงเนื้อหา จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC มีสูตรในการหาค่า ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน ดัชนีรวมสอดคล้องของข้อสอบถาม
	$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+1	แน่ใจว่าสอดคล้อง
	0	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	-1	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

ทั้งนี้ โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมด 21 ข้อ ใช้ได้ทั้งหมดจำนวน 21 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00

5) นำแบบสอบถามที่ได้ ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุด เพื่อใช้กับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ในการทำวิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 30 ชุด และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.92

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	=	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
	k	=	จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ
	$\sum s_i^2$	=	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	s_t^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ในการวิจัยได้ทดลองใช้กับประชาชนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 ซึ่งแสดงผลไว้ไว้อย่างละเอียด

6) นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึง นายกเทศมนตรีตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี นายประเทศ บุญยงค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่แจกแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ

2) นำหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พร้อมด้วยแบบสอบถาม เพื่อขอความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน

3) ดำเนินงานเก็บข้อมูล โดยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบความน่าจะเป็น เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทองผาภูมิ ที่มาใช้บริการที่

สำนักงานเทศบาลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 320 คน ที่ได้กำหนดไว้ อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ของแบบสอบถามและใช้เวลาในการรวบรวมคำตอบแบบสอบถามและได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลกลับคืนมา

4) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการประมวลผลในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม)

1) วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่าง ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในตารางประกอบกับการบรรยาย

2) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

3) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ โดยใช้การทดสอบค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA/ F-test) เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference)

4) เป็นการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหามีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้สูตรการหาค่าสถิติในการวิจัยมีดังนี้

1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) (นิภา เมธาวิชัย, 2543)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต (ส่งศรี ชมพูนุท, 2547)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

3) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum f x^2 - (\sum f x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum f x$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

4) การทดสอบสมมติฐาน (t-test) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที-เทสต์ (t-test Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$

$\bar{X}_1 \bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

$S_1^2 S_2^2$ = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

$n_1 n_2$ = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (f-test) (นิภา เมธาวิชัย, 2543)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลวิจัยพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 65.60 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 34.40 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 18-30 คิดเป็นร้อยละ 27.80 อายุ 46-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.60 อายุ 56 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 25.30 และอายุ 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.30 ตามลำดับ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 43.40 รองลงมาประชาชนที่มีระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 39.10 ระดับสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 28.80 ลูกจ้าง/พนักงานบริษัทคิดเป็นร้อยละ 25.90 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 23.10 เกษตร/ประมงคิดเป็นร้อยละ 22.20 ตามลำดับ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท บาท คิดเป็นร้อยละ 26.60 ประชาชนที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.90 ประชาชนที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.60 และประชาชนที่มีรายได้ 40,001-50,000 บาท ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 19.40 และประชาชนส่วนน้อยที่มีรายได้ 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.70 รองลงมาประชาชนที่มีรายได้ 20,001 -30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.40 ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ตามลำดับ

3) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ตามลำดับของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) ผลการวิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมของประชาชน อยู่ในระดับมาก โดยการได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาเทศบาล และประชาชนควรได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัส เล็กเจริญ (2562) ผลการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.09) ทั้งในเรื่องประเด็นเรื่องความสนใจทางการเมืองและชักชวนให้ผู้อื่นสนใจกิจกรรมทางการเมืองและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นการเมือง

2) การศึกษาวิเคราะห์ระดับมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกันพบว่า โดยรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ในเบื้องต้นว่า เพศต่างกันมีระดับมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทองผาภูมิ แตกต่างกัน ซึ่งเพศชายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทางบวกมากกว่าเพศหญิง ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาที่มีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ฉะนั้นจึงควรรักษาระดับมากนี้ไว้และพัฒนาให้มากที่สุด ดังนี้

1.1 ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีความรู้ความเข้าใจในด้านสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการใช้สิทธิเลือกตั้ง รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานกับภาครัฐ

1.2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อาจเริ่มจากการฝึกอบรมที่คณะกรรมการชุมชนก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ และให้คณะกรรมการชุมชนนำผลที่ได้จากการฝึกอบรมนั้นขยายผลต่อไปในชุมชน ให้ประชาชนภายในเขตพื้นที่ที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลฯ สูงขึ้น ต่อไป

1.3 ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ควรมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง และพฤติกรรมของคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและมีส่วนร่วมประชุม วางแผน ติดตาม ตรวจสอบ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ในการมีส่วนร่วมตรวจสอบคุณสมบัติผู้รับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เท่านั้นไม่สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้ทั้งหมด ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเป็นการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ของประเทศ ซึ่งจะทำให้ความชัดเจนในองค์ความรู้ได้มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อการทำหน้าที่ตรวจรับงานจ้างด้านโครงสร้างพื้นฐานการตรวจสอบการจัดซื้อ จัดจ้าง ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ และติดตามและประเมินผล โครงการหรือกิจกรรมการเลือกตั้ง ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

นิภา เมธาวิชัย. (2543). *วิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ :

สำนักทดลองทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ล้วน สายยศ และ อังคนาสายยศ. (2546). *การวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สงศรี ชมภูวงศ์. (2547). *การวิจัย*. นครศรีธรรมราช. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2548). *หนังสือรวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : บริษัท ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น จำกัด (มหาชน).

ธนากร อึ้งอัมพรวิไล. (2563). ปัจจัยในการเลือกนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตตำบลบางกะดี. ใน *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นภัส เล็กเจริญ. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

วันส รสโหมด. (2563). ปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอมอง จังหวัดปทุมธานี. ใน *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

องอาจ จิตกุล. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแขวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. ใน *ภาควิชาประวัติศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ (ราย 2 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์, ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน, ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม, ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม และ ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์ (Review Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการทบทวนเอกสารวิชาการ ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ และนำมาประมวลเรียบเรียงในรูปบทความ

4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นการค้นหาข้อดีและข้อไม่ดีของเรื่องที่จะวิจารณ์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 250-300 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข ค่าย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ
- 6) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 8) สมมติฐาน (ถ้ามี)
- 9) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 10) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยที่ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 11) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 12) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 13) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 14) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

15) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract)
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 8) สรุป (Conclusion)
- 9) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้
 - 5.1 ภาพปกหนังสือ
 - 5.2 แปลจากหนังสือ:
 - 5.3 ผู้เขียน:
 - 5.4 ผู้แปล:
 - 5.5 สำนักพิมพ์:
 - 5.6 ปีที่พิมพ์:
 - 5.7 จำนวนหน้า:

- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content)
- 8) บทวิจารณ์
- 9) สรุป (Conclusion)
- 10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาค้นคว้าอุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร

วิญญาณนี้จักเป็นอตฺตาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสวดี เชี่ยวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คัมภีร์รักษา และอัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).//ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาวิทยาลัยเกษตรราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยเกษตรราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ**รูปแบบ :**

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อหนังสือ. //(ครั้งที่พิมพ์). //สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษงา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ**รูปแบบ :**

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อบทความ. //ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ). //ชื่อเรื่อง / (เลขหน้าที่ย่าง). //สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑวงศ์. (2556) ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร**รูปแบบ :**

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อบทความ. //ชื่อวารสาร. //ปีที่ / (ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษงา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม.// (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).

สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาอาจพันธ์. (2537). หม้อคอคควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, /เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา.// ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่ม
น้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาควมิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).// ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.// (ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). *วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว*. (พระมหาปรัชญ์ อรรถาพร, สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่เผยแพร่). // ชื่อเรื่อง. // เรียกใช้เมื่อ / จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริจจิตร. (2555). *กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation* เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsa.moc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). *เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562* . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อเรื่อง(ถ้ามี). //ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49* (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). *เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1* (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- เกษภา ผาทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมบุญ รวีฟอง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตรักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (เจ้าจวนจระ) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทอง. (2560). รายงานการก้น้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต). เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). *ศิลปะการแห่งโนราห์*. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่ ได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/about> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journalacademicpromotion@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ไม่ตรงกับแนวทางของวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่ หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสารสิ่งคืบที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt).....วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด).....

.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt)ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

.....
.....
.....
.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

.....(16.pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (18 pt)

1.....(16.pt).....

2.....(16.pt).....

3.....(16.pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16.pt).....ระบุรูปแบบของการวิจัย, ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง, การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล.....

.....

.....

.....

.....

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด.....

This image shows a blank sheet of white paper with ten horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

...(16 pt).....ระบุนองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย.สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

...(16 pt).....สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับรัดได้ใจความ.....พร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....และการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt)

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

เนื้อหา (18 pt)

.....(16 pt).....

สรุป (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt)

(16 pt) บริบท ความเป้นนา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง (18 pt)

...(16 pt) องค์ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู่ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค์ สาระ ประเด็น แง่คิด มุมมอง ฯลฯ

บทวิจารณ์ (18 pt)

...(16 pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย ที่สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด (อาจอิงตาม)

จุดเด่น**จุดด้อย****สรุป (18 pt)**

(16 pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษานำเสนอ สะท้อนคุณค่า การนำไปใช้ประโยชน์ เป็นความเรียงไม่ใส่เลขเป็นขอมাত্রา ไม่เฉียง ไม่นา ไม่นาทรภาพโมเดล สะท้อนคุณค่าทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

